

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. liepos 28 d.
(OR. en)

12234/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0290 (COD)

MI 669
ENT 172
CONSOM 295
SAN 475
IA 199
COMPET 800
CHIMIE 77
ENV 898
CODEC 1457

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. liepos 28 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 462 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl žaislų saugos, kuriuo panaikinama Direktyva 2009/48/EB

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 462 final.

Pridedama: COM(2023) 462 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 07 28
COM(2023) 462 final

2023/0290 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl žaislų saugos, kuriuo panaikinama Direktyva 2009/48/EB

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2023) 297 final} - {SWD(2023) 268 final} - {SWD(2023) 269 final} -
{SWD(2023) 270 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Žaislai reglamentuojami Direktyva 2009/48/EB dėl žaislų saugos (toliau – Žaislų saugos direktyva arba Direktyva)¹. Šia direktyva nustatomi saugos reikalavimai, kuriuos turi atitikti žaislai, kad juos būtų galima pateikti ES rinkai, neatsižvelgiant į tai, ar žaislai gaminami ES, ar ES nepriklausančiose šalyse. Tuo pat metu Direktyva siekiama užtikrinti laisvą žaislų judėjimą vidaus rinkoje.

Komisijai atliekant Direktyvos vertinimą² (toliau – vertinimas) nustatyta keletas trūkumų, kurie išryškėjo praktiškai taikant Direktyvą nuo jos priėmimo 2009 m. Konkrečiai, atliekant vertinimą nustatyta tam tikrų trūkumų užtikrinant aukštą vaikų apsaugos nuo galimos žaislų keliamos rizikos, visų pirma kenksmingų cheminių medžiagų keliamos rizikos, lygį. Vertinime taip pat padaryta išvada, kad Direktyvos vykdymo užtikrinimas nėra pakankamai veiksmingas, visų pirma pardavimo internetu srityje, ir Sąjungos rinkoje tebėra daug nesaugių žaislų.

Cheminių medžiagų strategijoje tvarumui užtikrinti³ raginama išplėsti vadinamąjį bendrąjį požiūrį į kenksmingas chemines medžiagas (grindžiamą bendraisiais prevenciniais draudimais), kad būtų užtikrinta nuoseklesnė vartotojų, pažeidžiamų grupių ir gamtinės aplinkos apsauga. Visų pirma Cheminių medžiagų strategijoje tvarumui užtikrinti paraginta sustiprinti Direktyvos nuostatas dėl apsaugos nuo kenksmingiausių cheminių medžiagų keliamo pavojaus ir dėl galimo sudėtinio cheminių medžiagų poveikio. Direktyvoje jau nustatytas bendrasis draudimas žaisluose naudoti kancerogenines, mutagenines arba toksiškas reprodukcijai medžiagas (CMR). Tačiau joje nenurodomos kitos ypatingą susirūpinimą keliančios medžiagos, pavyzdžiui, endokrininę sistemą ardančios medžiagos arba medžiagos, darančios poveikį imuninei, nervų ar kvėpavimo sistemoms.

2022 m. vasario 16 d. Europos Parlamentas beveik vienbalsiai priėmė pranešimą savo iniciatyva dėl Direktyvos įgyvendinimo⁴. Savo pranešime Europos Parlamentas ragina Komisiją persvarstyti Direktyvą siekiant: i) stiprinti vaikų apsaugą nuo cheminių medžiagų keliamos rizikos; ii) užtikrinti, kad rizika, kurią kelia prie interneto prijungti žaislai, būtų šalinama pagal ES teisę ir iii) gerinti Direktyvos vykdymo užtikrinimą, visų pirma kiek tai susiję su prekyba internetu.

Galiausiai 2023 m. kovo 16 d. Komisijos komunikate dėl ilgalaikio ES konkurencingumo⁵ išdėstyta, kaip ES gali išnaudoti savo stipriąsias puses ir neapsiriboti tik pastangomis mažinti augimo bei inovacijų atotrūkį. Siekdama skatinti konkurencingumą, Komisija savo

¹ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/48/EB dėl žaislų saugos, OL L 170, 2009 6 30.

² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas – Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos vertinimas, SWD(2020) 288 *final*.

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti. Aplinkos be toksinių medžiagų kūrimas“, 2020 m. spalio 14 d., COM/2020/667 *final*.

⁴ Pranešimas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos (Žaislų saugos direktyva) įgyvendinimo, 2021/2040(INI).

⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“, 2023 m. kovo 16 d., COM(2023) 168 *final*.

komunikate siūlo dėmesį sutelkti į devynis vienas kitą papildančius konkurencingumo veiksnius, įskaitant veikiančią vidaus rinką ir skaitmenizaciją, plačiai diegiant skaitmenines priemones visoje ekonomikoje. Į šį dėmesį vidaus rinkai ir skaitmenizacijai atsižvelgiama dabartiniame pasiūlyme.

Siekiant spręsti vertinimo metu pabrėžtus ir pridedamoje poveikio vertinimo ataskaitoje⁶ aptartus klausimus ir reaguoti į Komisijos cheminių medžiagų strategiją tvarumui užtikrinti, šiuo pasiūlymu tikimasi išspręsti toliau nurodytas dvi Direktyvoje nustatytas problemas.

Pirmoji problema yra ta, kad Direktyva nepakankamai apsaugo vaikus nuo rizikos, kurią kelia žaisluose esančios pavojingos cheminės medžiagos. Komisijai suteikti įgaliojimai iš dalies keisti Direktyvą ir ją pritaikyti prie mokslo žinių yra pernelyg riboti. Visų pirma neįmanoma Direktyvos pritaikyti atsižvelgiant į žaislų, skirtų vyresniems nei 36 mėnesių vaikams, ribines vertes.

Be to, ES rinkoje yra daug žaislų, kurie neatitinka Direktyvoje nustatytų reikalavimų. Nesaugūs žaislai kelia pavojų vaikams ir gali sukelti nelaimingų atsitikimų, kurie gali būti net mirtini. Gali būti tikrinami ne visi rinkoje esantys žaislai. Tai reiškia, kad negalima tiksliai nustatyti tikslios reikalavimų neatitinkančių Sąjungos rinkoje esančių žaislų dalies. Tačiau yra pakankamai atskirų rodiklių, kuriais patvirtinama, kad reikalavimų neatitinkančių Sąjungos rinkoje esančių žaislų kiekis labai didelis. Atlikus rinkos priežiūros veiksmus ar patikrinimus nuolat nustatoma didelė reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių žaislų procentinė dalis.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Sprendimu Nr. 768/2008/EB⁷ dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos, kuriuo užtikrinamas suderinamumas su kitais ES derinamaisiais teisės aktais, kurie gali būti taikomi kitiems žaislų aspektams, pavyzdžiui, Radijo įrenginių direktyva⁸. Šis pasiūlymas taip pat dera su Reglamentu (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros⁹, kuriuo nustatoma rinkos priežiūros patikrinimų ir žaislų muitinio tikrinimo reguliavimo sistema. Be to, šis pasiūlymas atitinka standartizuotosios skaitmenizacijos prioritetus ir dabartines tendencijas, įskaitant išvadas dėl informacijos apie gaminius skaitmenizacijos, pateiktas naujosios teisės aktų sistemos vertinime¹⁰. Remiantis gaminio pasu, kurį Komisija pateikė savo pasiūlyme dėl reglamento dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo (toliau – ESPR)¹¹, gaminio paso nuoseklumas pagal abu reglamentus bus užtikrintas ir sinergiją bus galima pasiekti, kai deleguotieji aktai pagal Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą bus taikomi žaislams. Žaislų sauga bus reglamentuojama pagal šio pasiūlymo taikymo sritį, o vidutinės trukmės laikotarpiu žaislų tvarumo aspektams gali būti taikomos ESPR nuostatos.

⁶ SWD (2023) 269 *final*, Žaislų saugos direktyvos peržiūros poveikio vertinimas.

⁷ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinant Sprendimą 93/465/EEB (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).

⁸ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB, OL L 153, 2014 5 22, p. 62–106, paskelbta adresu <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:02014L0053-20180911>.

⁹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1).

¹⁰ SWD(2022) 365 *final*.

¹¹ [Tvarių gaminių iniciatyva \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52022PC0365). 2022 m. kovo 30 d. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB, COM(2022) 142 *final*.

Be to, pasiūlyme pripažįstama Komisijos rekomendacija (ES) 2022/2510¹², kuria nustatoma saugiai ir tvariai sukurtų cheminių medžiagų ir kitų medžiagų sistema.

- **Derėjimas su kitomis ES politikos sritimis**

Ši iniciatyva atitinka platesnio masto ES politikos ir reguliavimo pokyčius, susijusius su būsima ir vykdoma reguliavimo veiksmu pagal Cheminių medžiagų strategiją tvarumui užtikrinti. Šis pasiūlymas grindžiamas esamomis ir būsima pavojingumo klasėmis, kurios turi būti įtrauktos į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo (CLP reglamentas)¹³, ir dera su bendraisiais Cheminių medžiagų strategijos tvarumui užtikrinti tikslais stiprinti vartotojų, ypač pažeidžiamų grupių, apsaugą nuo kenksmingiausių cheminių medžiagų. Šis pasiūlymas taip pat dera su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/988¹⁴ dėl bendros gaminių saugos, kuriame visų pirma yra nuostatų dėl pardavimo internetu arba dėl teisės į informaciją ir teisių gynimo priemonės, kurios taikomos žaislams, ir jį papildo.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šis pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu. Taip yra todėl, kad juo siekiama suderinti žaislams taikomus sveikatos ir saugos reikalavimus visose valstybėse narėse ir užtikrinti, kad nebūtų kliūčių laisvam žaislų judėjimui tarp valstybių narių. Šiuo reglamentu turėtų būti pakeista dabartinė Direktyva 2009/48/EB, kurios teisinis pagrindas yra buvęs Europos bendrijos steigimo sutarties 95 straipsnis (dabartinis SESV 114 straipsnis).

- **Subsidiarumas**

Šia iniciatyva sprendžiamos Žaislų saugos direktyvos vertinime nustatytos problemos. Vertinime padaryta išvada, kad Direktyva iš esmės yra aktuali, veiksminga, efektyvi ir nuosekli ir turi ES pridėtinę vertę, tačiau reikia atlikti konkrečius patobulinimus.

Pagrindiniai šio reglamento tikslai – užtikrinti aukščiausią vaikų saugos lygį ir sudaryti sąlygas laisvam žaislų judėjimui ES. Vienas iš pagrindinių ES lygmens žaislų saugos teisės akto loginių pagrindų – užtikrinti suderinimą visose valstybėse narėse remiantis SESV 114 straipsniu. Žaislų saugos direktyva yra visiško žaislų saugos aspektų suderinimo priemonė, todėl valstybėms narėms neleidžiama nustatyti papildomų ar skirtingų žaislams taikomų saugos reikalavimų. Vis dėlto reikalaujama, kad valstybės narės į nacionalinę teisę perkeltų reguliarius Direktyvos pakeitimus, dėl kurių anksčiau visoje ES buvo nenuosekliai taikomi teisės aktų pakeitimai. Taip pat paaiškėjo, kad valstybėms narėms trūksta išteklių siekiant

¹² 2022 m. gruodžio 8 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2022/2510 dėl Europos saugiai ir tvariai sukurtų cheminių ir kitų medžiagų vertinimo sistemos sukūrimo C/2022/8854 (OL L 325, 2022 12 20, p. 179).

¹³ OL L 353, 2008 12 31, p. 1. Ir Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo (COM (2022) 748 *final*).

¹⁴ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 ir panaikinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB bei Tarybos direktyva 87/357/EEB (OL L 135, 2023 5 23, p. 1).

tinkamai pritaikyti Direktyvą. ES lygmens reguliavimo veiksmais būtų užtikrintas nuoseklus bet kokių naujų žaislų saugos reikalavimų ir bet kokių vėlesnių jų pakeitimų įgyvendinimas, taigi ir didesnis saugos lygis. Taip pat būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir vienodos sąlygos pramonei. Be to, norint pradėti taikyti gaminio pasą ir vykdyti atitinkamą kontrolę prie Sąjungos išorės sienų, reikia, kad pagrindinė teisinė priemonė būtų reglamentas.

- **Proporcingumo principas**

Taikant šiame reglamente siūlomą metodą visos nustatytos problemos bus sprendžiamos veiksmingiausiu ir efektyviausiu būdu. Šiuo reglamentu bus sustiprinta vaikų apsauga nuo kenksmingiausių cheminių medžiagų žaidžiant su žaislais, nes bus nustatyti bendri draudimai naudoti kenksmingiausias medžiagas. Juo taip pat bus leidžiama tam tikromis aplinkybėmis nukrypti nuo tų bendrųjų draudimų, kai šių medžiagų naudojimas žaisluose nekelia pavojaus vaikams ir kai nėra alternatyvų. Nustačius bendruosius draudimus dėl kenksmingiausių medžiagų, kai tik pagal CLP reglamentą bus nustatyti jų keliami pavojai, bus užtikrinta, kad vaikai būtų greičiau apsaugoti nuo galimos šių medžiagų, kai jos naudojamos žaisluose, keliamos rizikos. Be to, leidžiant tam tikromis aplinkybėmis nukrypti nuo šių bendrųjų draudimų, sumažės pramonės sektorių patiriamos išlaidos, susijusios su tokių draudimų nustatymu tais atvejais, kai nekeliamas pavojus vaikų saugumui.

Įvedus gaminio pasą, kuriame pateikiama informacija apie atitiktį, bus veiksmingai sumažintas reikalavimų neatitinkančių žaislų, įskaitant parduodamus internetu, skaičius Sąjungos rinkoje. Reglamentu bus užtikrinta, kad bet kokie muitinei pateikti žaislai į laisvą apyvartą būtų išleidžiami ir Sąjungos rinkai pateikiami tik tuo atveju, jei jie turi atitinkamą gaminio pasą. Tai leis gerokai padidinti rinkos priežiūros institucijų ir muitinių darbo efektyvumą. Taip tikslai bus pasiekti veiksmingai pramonei nepatiriant neproporcingai didelių išlaidų¹⁵; nors įvedus gaminio pasą įmonės patirs išlaidų, susijusių su sistemų įdiegimu ir skaitmeninių pasų kūrimu, tai taip pat padės sutaupyti išteklių reikalingus dokumentus rengiant skaitmeniniu, o ne popieriniu būdu, ir valdžios institucijoms atliekant patikrinimus. Be to, tikimasi, kad dėl to labai sumažės reikalavimų neatitinkančių žaislų Sąjungos rinkoje skaičius, o tai bus naudinga reikalavimus atitinkančių pramonės sektorių konkurencingumui. Gaminio pasas atitiks tuos pačius techninius reikalavimus, kaip ir pagal ESPR siūlomas gaminio pasas, siekiant: i) išvengti pramonės pastangų skaitmenizacijos srityje dubliavimosi ir ii) užtikrinti sąveikumą su gaminių pasais, sukurtais pagal kitus ES teisės aktus.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymas pateikiamas kaip reglamentas. Siūlomu Direktyvos pakeitimu į reglamentą atsižvelgiama ir į bendrą Komisijos tikslą supaprastinti reglamentavimo sistemą, ir į būtinybę užtikrinti vienodą siūlomų teisės aktų įgyvendinimą visoje ES.

Be to, Žaislų saugos direktyva yra visiško suderinimo direktyva. Šiuo požiūriu reglamentas dėl savo teisinio pobūdžio geriau užtikrintų, kad valstybės narės nenustatytų nacionalinių techninių reikalavimų, kurie viršytų dabartinėje Direktyvoje nustatytus saugos reikalavimus ir (arba) prieštarautų tiems saugos reikalavimams. Be to, norint įvesti gaminio pasą, įskaitant informaciją apie atitiktį, ir atlikti į Sąjungos rinką patenkančių žaislų muitinį tikrinimą, reikia, kad pagrindinė teisinė priemonė būtų reglamentas.

Direktyvą pakeitus reglamentu konkrečių reglamentavimo metodo pokyčių nebus. Bus visiškai išsaugotos naujos teisinės sistemos, su kuria Direktyva jau suderinta, ypatybės, visų

¹⁵ Visą tokių išlaidų sąmatą žr. skirsnyje „Principas „kiek plus, tiek minus“.

pirma gamintojams bus suteikta lankstumo: i) renkantis priemones, naudojamas esminiams reikalavimams (darniesiems standartams ar kitoms techninėms specifikacijoms) įvykdyti, ir ii) renkantis procedūrą, taikomą atitikčiai įrodyti iš turimų atitikties vertinimo procedūrų. Teisės akto pobūdis neturės įtakos esamiems mechanizms, kuriais padedama įgyvendinti teisės aktus (standartizacijos procesams, ekspertų grupėms, rinkos priežiūrai, valstybių narių administraciniam bendradarbiavimui, rekomendacinių dokumentų rengimui ir kt.), tad pagal šį reglamentą tie mechanizmai veiks taip pat, kaip ir šiuo metu veikia pagal Direktyvą.

Galiausiai, vidaus rinkos teisės aktų srityje taikant reglamentus (taip pat atsižvelgiant į suinteresuotųjų subjektų pareikštą pageidavimą) išvengiama perteklinio reglamentavimo rizikos, kai ES direktyvos reikalavimai išplečiami juos perkėlus į valstybės narės nacionalinę teisę. Be to, gamintojai gali tiesiogiai remtis reglamento tekstu, ir jiems nereikia nustatyti ir išnagrinėti 27 nacionalinės teisės aktų, kuriais Direktyva perkeliama į nacionalinę teisę. Reglamentas taip pat padės pramonei sutaupyti lėšų ir bus naudingas vidaus rinkai, nes jis vienu metu įsigalios visoje ES, kaip ir visi vėlesni jo pakeitimai. Todėl manoma, kad visoms susijusioms šalims tinkamiausias sprendimas yra pasirinkti reglamentą, nes taip bus galima sparčiau ir nuosekliai taikyti ES lygmeniu priimtus teisės aktus ir bus nustatyta ekonominės veiklos vykdytojams aiškesnė reglamentavimo aplinka.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas

Direktyvos vertinime padaryta išvada, kad Direktyva iš esmės veiksmingai apsaugo su žaislais žaidžiančius vaikus. Tačiau atliekant vertinimą taip pat nustatyta keletas trūkumų, kurie išryškėjo praktiškai taikant Direktyvą nuo jos priėmimo 2009 m. Visų pirma, atliekant vertinimą nustatytos dvi pagrindinės problemos. Pirmoji pagrindinė problema – tam tikri trūkumai užtikrinant aukštą vaikų apsaugos nuo galimos žaislų keliamos rizikos, visų pirma kenksmingų cheminių medžiagų keliamos rizikos, lygį. Antra nustatyta problema – Direktyvos vykdymo užtikrinimas nėra veiksmingas, visų pirma pardavimo internetu srityje, ir Sąjungos rinkoje tebėra daug nesaugių žaislų. Vertinime taip pat padaryta išvada, kad Direktyva, kaip teisinė priemonė, nėra veiksminga, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad dažni Direktyvos pakeitimai turėjo būti perkelti į nacionalinės teisės aktus.

Į vertinimo rezultatus atsižvelgta šiame pasiūlyme, kuriame nagrinėjamos dvi pagrindinės jame nustatytos problemos.

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Komisija surengė keletą konsultacijų ir surinko: informaciją iš įvairių suinteresuotųjų subjektų ir jų nuomones dėl nustatytų su Žaislų saugos direktyva susijusių problemų. Veikla apėmė i) dvylikos savaitių trukmės tikslines viešas konsultacijas, kurios buvo užbaigtos 2022 m. gegužės mėn.; ii) 2022 m. balandžio 26 d. surengtą suinteresuotųjų subjektų praktinį seminarą; iii) diskusijas su valstybėmis narėmis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais Žaislų saugos ekspertų grupėje ir iv) grįžtamąją informaciją, gautą reaguojant į Komisijos įžanginį poveikio vertinimą. Atlikdamas poveikio vertinimo tyrimą išorės rangovas taip pat surengė pokalbius su 41 atitinkamu suinteresuotuoju subjektu, o tikslinės konsultacijos internetu dėl MVĮ vyko nuo 2022 m. balandžio 7 d. iki 2022 m. gegužės 15 d. Suinteresuotieji subjektai, su kuriais konsultuotasi, buvo ES ir nacionalinės vartotojų asociacijos; pramonės asociacijos; ekonominės veiklos vykdytojai; piliečiai ir nacionalinės valdžios institucijos.

Pramonės suinteresuotieji subjektai pritarė minčiai, kad visiems žaislams taikomos žaislų saugos taisyklės galėtų būti papildytos naujomis ribinėmis vertėmis, tačiau nepritarė tam, kad

bendrieji draudimai būtų taikomi ir kitoms kenksmingoms medžiagoms. Visų pirma, pramonės atstovai išreiškė tvirtą prieštaravimą tam, kad būtų panaikintos nuo bendrųjų draudimų nukrypti leidžiančios nuostatos. Pagrindinis jų nurodytas susirūpinimą keliantis klausimas buvo tai, kad visiškas nukrypti leidžiančių nuostatų panaikinimas turėtų rimtų pasekmių, trukdančių tiekti rinkai daug žaislų (pvz., elektrinių žaislų). Pramonės atstovai pritarė gaminio pase pateikiamos informacijos apie atitiktį suskaitmeninimui.

Valstybės narės aiškiai pritarė Žaislų saugos direktyvos persvarstymui ir cheminių medžiagų reikalavimų sugriežtinimui, nustatant konkrečias ribines vertes ir papildomus bendruosius draudimus tam tikroms medžiagoms. Taip pat pritarta informacijos apie gaminių suskaitmeninimui ir trečiųjų šalių atitikties vertinimo išplėtimui, nors ir mažesniu mastu. Vartotojai pirmenybę teikė šioms alternatyvoms: i) griežtesniems reikalavimams dėl cheminių medžiagų, taikomiems vaikams skirtiems produktams, ir ii) labiau ribotoms nukrypti leidžiančioms nuostatoms arba kai kuriais atvejais jų nebuvimui. Vartotojai taip pat pageidavo, kad būtų įvestas gaminio pasas ir išplėstas trečiųjų šalių atliekamas atitikties vertinimas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Žaislų saugos direktyvos vertinimas¹⁶ buvo pagrįstas išorės rangovo atliktu tyrimu¹⁷.

Prie šio pasiūlymo pridedamas poveikio vertinimas taip pat grindžiamas kito išorės rangovo, kuris vykdė apklausas, analizavo viešų ir tikslinių konsultacijų duomenis ir tyrimą papildė dokumentų tyrimais, atliktu tyrimu¹⁸.

Rengdama šį pasiūlymą Komisija plačiai konsultavosi ir gavo informacijos iš įvairių šaltinių. Be pirmiau minėtų tyrimų, Komisija rėmėsi viešai prieinama informacija ir mokslinėmis nuomonėmis cheminių medžiagų srityje ir atitinkamų suinteresuotųjų šalių pateikta informacija.

- **Poveikio vertinimas**

Komisija atliko Žaislų saugos direktyvos peržiūros poveikio vertinimą. 2022 m. spalio 28 d. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę dėl poveikio vertinimo projekto. Valdybos nuomonė ir galutinis poveikio vertinimas bei jo santrauka skelbiami drauge su šiuo pasiūlymu.

Remiantis turima informacija, poveikio vertinime išnagrinėtos ir palygintos trys politikos galimybės kiekvienai iš dviejų nustatytų pagrindinių problemų spręsti. Šios politikos galimybės papildė atskaitos scenarijaus galimybę nieko nekeisti, pagal kurią vis dar būtų galima nustatyti konkrečius apribojimus dėl kenksmingų cheminių medžiagų žaisluose, skirtuose jaunesniems nei trejų metų vaikams.

Siekiant sugriežtinti reikalavimus ir apsaugoti vaikus nuo kenksmingų cheminių medžiagų, buvo nustatytos trys galimybės:

- Pagal **1a politikos galimybę** siūloma suteikti Komisijai įgaliojimus papildyti ir iš dalies pakeisti cheminių medžiagų bet kuriame žaisle (ne tik skirtame vaikams iki

¹⁶ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas – Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos vertinimas, SWD(2020) 288 *final*.

¹⁷ Technopolis, EY, VVA (2014 m. gruodžio mėn.). Direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos vertinimas. Galutinė ataskaita
<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/23843/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

¹⁸ VVA su CSES ir „Asterisk“ (2022). Žaislų saugos direktyvos peržiūros poveikio vertinimo tyrimas.

trejų metų) ribines vertes, taip pat sumažinti nitrozoaminų ir nitrojunginių ribines vertes.

- **1b politikos galimybė** apima tas pačias priemones kaip ir taikant 1a galimybę, tačiau taip pat išplečiamas dabartinis bendrasis kancerogeninių, mutageninių ir toksiškų reprodukcijai medžiagų draudimas įtraukiant kitas žaisluose esančias kenksmingiausias chemines medžiagas (pvz., endokrininę sistemą ardančias medžiagas). Tai reiškia, kad šioms kenksmingiausiomis pavojingumo klasėms priskiriamos medžiagos būtų automatiškai uždraustos žaisluose, nevertinant konkrečios rizikos, kurią jos kelia vaikams būdamos žaislų sudėtyje. Taikant šią galimybę vis tiek būtų leidžiama tam tikromis sąlygomis nukrypti nuo tų bendrųjų draudimų, kai atitinkamas Europos cheminių medžiagų agentūros mokslinis komitetas laiko, kad šių medžiagų naudojimas žaisluose nekelia pavojaus vaikams ir kai nėra alternatyvų.
- **1c politikos galimybė** yra tokia pati kaip ir 1b politikos galimybė (bendrieji draudimai dėl pavojingiausių cheminių medžiagų), tačiau nėra galimybės nukrypti nuo bendrųjų draudimų.

Siekiant sumažinti didelį reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių žaislų, kurių vis dar galima rasti rinkoje, skaičių, poveikio vertinime nustatytos trys galimybės:

- pasirinkus **2a politikos galimybę**, trečiųjų šalių atitikties vertinimas būtų išplėstas įtraukiant i) žaislus, skirtus vaikams iki trejų metų, ir ii) žaislus, kurie yra cheminiai mišiniai. Buvo nustatyta, kad šių kategorijų žaislų neatitikties lygis yra didesnis arba jie kelia didesnę riziką.
- Pagal **2b politikos galimybę** būtų reikalaujama, kad prie žaislo būtų pridėti skaitmeniniai atitikties dokumentai, pagrįsti skaitmeniniu gaminio pasu pagal ESPR. Būtų reikalaujama, kad ši informacija būtų pateikta muitinei. Remiantis ESPR jau nustatytu modeliu, nuoroda į gaminio pasą, kuriame pateikiama informacija apie atitiktį, turėtų būti įtraukta į Komisijos centrinę registrą. Nuoroda į pasą ir jo įtraukimą į Komisijos registrą būtų pateikta muitinei, kai žaislui įforminama išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūra. Tarpusavyje sujungus Komisijos centrinę registrą ir muitinės sistemas, paso nuoroda registre galėtų būti automatiškai patikrinta, o žaislai, kurie neturi galiojančios nuorodos į gaminio pasą Komisijos registre, nebūtų išleidžiami į laisvą apyvartą.
- **2c politikos galimybė** būtų 2a politikos galimybės ir 2b politikos galimybės derinys.

Tinkamiausia galimybė yra **1b politikos galimybė** kartu su **2b politikos galimybe**. Kalbant apie vaikų apsaugą nuo kenksmingų medžiagų, pasirinkus **1b politikos galimybę** būtų gerokai sumažintas šių kenksmingų medžiagų poveikis vaikams, tačiau būtų apribotas neigiamas poveikis pramonei, numatant atitinkamas nuo bendrųjų draudimų leidžiančias nukrypti nuostatas. Ji taip pat užtikrins, kad žaislų saugos taisyklės ir toliau būtų pritaikomos pagal naujas mokslo žinias. Pasirinkus **2b politikos galimybę** bus užtikrinta, kad žaislams, pateiktiems muitinei be gaminio pase pateiktos atitikties deklaracijos, būtų automatiškai užkirstas kelias būti išleistiems į laisvą apyvartą Sąjungos rinkoje. Be to, tai leis gerokai padidinti rinkos priežiūros institucijų darbo efektyvumą joms tikrinant žaislus. Todėl pasirinkus 2b politikos galimybę būtų galima gerokai sumažinti reikalavimų neatitinkančių žaislų skaičių vidaus rinkoje. Kitos galimybės, kurios apėmė trečiųjų šalių atitikties vertinimą, nebuvo laikomos tokiomis pat veiksmingomis ar efektyviomis; buvo įvertinta, kad dėl to padidėtų reikalavimų besilaikančių gamintojų išlaidos, tačiau reikalavimų neatitinkančių žaislų kiekis labai nesumažėtų.

Šis galimybių derinys padės geriau apsaugoti vaikus nuo kenksmingų cheminių medžiagų ir sumažinti nesaugių žaislų Sąjungos rinkoje. Taip pat tikimasi, kad šis derinys padės siekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT)¹⁹, visų pirma 3 DVT dėl geros sveikatos ir gerovės. Be to, jis padės siekti 9 DVT (pramonė, inovacijos ir infrastruktūra); 12 DVT (atsakinga gamyba ir vartojimas) ir 6 DVT (švarus vanduo ir sanitarija).

Kalbant apie **pagrindines teises**, manoma, kad nė viena iš politikos galimybių nedarys reikšmingo poveikio. 1b politikos galimybė apskritai turėtų teigiamai prisidėti prie bendrų vaiko teisių ir vaikų galimybių žaisti užtikrinimo. Ši iniciatyva nedaro didelio poveikio lygybei, įskaitant lyčių lygybę. Nors Direktyvos peržiūros tikslais daugiausia dėmesio skiriama vaikų sveikatos apsaugos stiprinimui, tikimasi, kad tinkamiausia galimybė turės ir nedidelį teigiamą poveikį aplinkai, atsižvelgiant į numatomą popierinių dokumentų kiekio sumažėjimą. Todėl dabartinė iniciatyva dera su poveikio klimatui neutralumo tikslo įgyvendinimu, kaip reikalaujama Europos klimato teisės aktu. Pasiūlyme laikomasi **reikšmingos žalos** aplinkai **nedarymo** principo, tačiau jis konkrečiai nenagrinėjamas. Pasiūlymas atitinka skaitmeninio standarto principą.

Poveikio vertinime nurodoma, kad draudimas naudoti pavojingiausias medžiagas žaisluose (1b politikos galimybė) **vien dėl to, kad būtų išvengta endokrininę sistemą ardančių medžiagų daromos žalos sveikatai, užtikrintų labai didelę naudą sveikatai (būtų sutaupyta nuo 240 mln. EUR iki 1,2 mlrd. EUR per metus)**. Ši nauda kaupėsi per visą vaiko, kuriam poveikį daro (arba nedaro) endokrininę sistemą ardančios medžiagos, gyvenimo trukmę, o tai reiškia, kad ją galėtų pajusti daugiau kaip kelios kartos ir poveikio laikotarpis galėtų viršyti standartinius 20–30 metų vertinimo laikotarpius. Be to, pasirinkus 2b politikos galimybę būtų gerokai padidintas rinkos priežiūros institucijų darbo efektyvumas (patikrinimų skaičius (maždaug 25 000 patikrinimų per metus) galėtų padidėti ne daugiau kaip 2 500–5 000 patikrinimų, darant prielaidą, kad skirtas biudžetas išliks toks pat ir kad didesnis darbo efektyvumas bus išnaudotas atliekant daugiau žaislų patikrinimų). Be to, **gamintojams teikiant skaitmeninę informaciją per metus būtų galima sutaupyti 2,62–3,93 mln. EUR**. Pasirinkus 2b politikos galimybę, **pramonė, atlikdama** rinkos priežiūros patikrinimus, taip pat **sutaupytų nuo 13 mln. EUR iki 20 mln. EUR per metus**.

Abi galimybės kartu labai pagerins su žaislais žaidžiančių vaikų apsaugą, nes: i) kenksmingiausioms medžiagoms bus geriau taikomos žaislų saugos taisyklės ir ii) bus gerokai sumažintas reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių žaislų skaičius. Taip pat pagerės vidaus rinkos veikimas ir pramonės konkurencingumas susidūrus su neteisėta konkurencija.

Poveikio vertinime daroma prielaida, kad cheminių medžiagų, kurioms taikomi bendrieji draudimai pagal 1b politikos galimybę, skaičius galėtų padidėti maždaug 10–30 proc. Tai galėtų turėti įtakos daugeliui žaislų modelių, tačiau nukrypti leidžiančios nuostatos apribos žaislų modelių, kuriuos reikės pritaikyti arba kurių nebeįmanoma tiekti, skaičių. Pagal 1b politikos galimybę poveikis gali būti daromas iš viso 8,4–12,8 proc. žaislų modelių, kuriems gali būti neįmanoma taikyti nukrypti leidžiančios nuostatos: 4,6–7,2 proc. modelių reikia atlikti gaminio pritaikymo veiksmus (įskaitant cheminių medžiagų pakeitimo veiksmus), o 3,8–5,6 proc. modelių nebeįmanoma tiekti rinkai, jei nėra ribojamų cheminių medžiagų alternatyvų. Dėl apskaičiuoto poveikio 4,6–7,2 proc. ES žaislų modelių bendros vienkartinės pritaikymo išlaidos, susijusios su **gminių perprojektavimu ir perkūrimu, galėtų sudaryti nuo 23,5 mln. EUR iki 396,66 mln. EUR**. Prašymų taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas išlaidos visai pramonei galėtų siekti nuo 100 000 EUR iki 300 000 EUR per metus. Bendrieji

¹⁹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

draudimai taikomi didesniai medžiagų skaičiui, naujoms žaisluose esančioms medžiagoms taikomos papildomos ribinės vertės, todėl naujus žaislų modelius reikės išbandyti, kad būtų užtikrinta atitiktis tokioms ribinėms vertėms. Kadangi reikia sudėtingesnių ir jautresnių bandymų, bandymų išlaidos gali padidėti nuo šiuo metu patiriamų 2 200 EUR iki 3 900 EUR už žaislo modelį. Preliminariai vertinama, kad **metinės bandymų išlaidos, palyginti su atskaitos scenarijumi, padidės 7,31–11,70 mln. EUR**. Kalbant apie žaislų modelius, kurių tiekti nebegalima, faktinis poveikis priklausys nuo žaislų modelių, kuriems padarytas poveikis, vertės, tačiau, remiantis ES pramonės apyvarta, **ši galimybė galėtų turėti poveikį gaminiais, kurių bendra vertė siekia 249–367 mln. EUR²⁰**. Nesitikima, kad tai lems tokio masto tiesioginį rinkos susitraukimą, atsižvelgiant į tai, kad gamintojams bus nustatytas tinkamas pereinamasis laikotarpis, per kurį jie galės įvertinti esamų gaminių gyvybingumą ir prireikus persikirstyti išteklius alternatyvių žaislų gaminių gamybai ir pardavimui. Be to, daugeliu atvejų vartotojai tiesiog pirks alternatyvų žaislo gaminių užuot nieko nepirkę. Tikimasi, kad MVĮ išlaidos vienam naujam žaislų modeliui viršys didesnių įmonių išlaidas, nes MVĮ patiria didesnes vieneto sąnaudas.

Apskaičiuota, kad įvedus skaitmeninį gaminio pasą pagal 2b politikos galimybę ES gamintojai galėtų patirti apie **18 mln. EUR vienkartinių išlaidų, o vėliau – 10,5 mln. EUR per metus**. Įdiegus sistemas ir įvedus daugumą pradinių duomenų, numatoma, kad atsiras tik su atnaujinimu ir priežiūra susijusių papildomų išlaidų.

- **Principo „kiek plius, tiek minus“ taikymas**

Numatoma, kad sugriežtinus į šį pasiūlymą įtrauktus žaislams taikomus cheminius reikalavimus administracinė našta padidės tik tuo atveju, jei bus prašoma leisti taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas ir toliau naudoti uždraustas medžiagas žaisluose. Galima apskaičiuoti, kad vieno prašymo taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą išlaidos galėtų siekti nuo 50 000 EUR iki 150 000 EUR vienam prašymui taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą ir kad per metus būtų pateikti ne daugiau kaip du prašymai taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą (**vidutiniškai 200 000 EUR per metus**). Pasirinkus 2b galimybę įmonės patirtų administracinių išlaidų ir gautų naudos. Apskaičiuota, kad bendra papildoma **administracinė našta, susijusi su skaitmeninio gaminio paso įvedimu**, remiantis dabartine rinkos struktūra ir numatoma vidutine įmonės gamybos apimtimi, **kasmet sudarys maždaug 18 mln. EUR vienkartinių išlaidų ir 10,5 mln. EUR per metus patiriamų išlaidų**.

Tikėtina, kad įvedus skaitmeninį gaminio pasą šiek tiek sumažės valdžios institucijoms ir įmonėms tenkanti administracinė našta. Tai gali padėti sumažinti valdžios institucijoms, visų pirma muitinėms, tenkančią administracinę naštą, nes gaminio pasas sudarytų sąlygas atlikti iš trečiųjų šalių importuojamų produktų automatinę kontrolę ir užkirstų kelią reikalavimų neatitinkančių žaislų, kurie būtų laikomi muitinių patalpose ir būtų fiziškai tikrinami, importui. Dėl gaminio paso **įmonės, pradėjusios naudoti suskaitmenintą informaciją, galėtų sutaupyti apie 2,62–3,93 mln. EUR (vidutiniškai 3,275 mln. EUR) per metus**.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Vertinime įvertintos galimybės supaprastinti Direktyvą ir padaryta išvada, kad nėra galimybių supaprastinti Direktyvoje nustatytų esminių prievolių ir sumažinti administracinės naštos. Taip yra todėl, kad dėl supaprastinimo, susijusio su mažesniais įpareigojimais ekonominės veiklos vykdytojams, kiltų pavojus, kad sumažės vaikų apsauga. Be to, pagal Direktyvą šiuo

²⁰ Remiantis 2020 m. preliminariais 6,56 mlrd. EUR ES pramonės apyvarta.

metu nėra reikalavimo atlikti trečiosios šalies atitikties vertinimą, jei yra visus žaislų aspektus apimančių darnųjų standartų; šios nuostatos negalima dar labiau supaprastinti.

Pasirinkus galimybę pereiti prie skaitmeninės atitikties informacijos, bus supaprastinti ekonominės veiklos vykdytojų ir rinkos priežiūros institucijų ryšiai ir padidintas jų darbo efektyvumas. Prisitaikant prie skaitmeninio informacijos teikimo bus patiriama išlaidų, tačiau taip pat bus sutaupyta lėšų ir apskritai pramonei bus paprasčiau atitikties informaciją teikti skaitmeniniu, o ne popieriniu formatu. Be to, rinkos priežiūros institucijų veikla bus veiksmingesnė ir jos galės atlikti daugiau žaislų patikrinimų (žr. pirmiau išdėstytą skirsnį apie poveikį). Tai patvirtina naujosios teisės aktų sistemos vertinimo, kuriame teigiama, kad **atitikties deklaracijos / techninės gaminio informacijos / techninės bylos suskaitmeninimas pagerintų atitikties vertinimo procedūros veiksmingumą** netrukdamat vykdyti rinkos priežiūros veiklos, rezultatai. Per tas konsultacijas visų grupių suinteresuotosios šalys sutarė, kad suskaitmeninimas yra galimas sprendimas siekiant supaprastinti administracinę prievolę, susijusią su informacijos apie gaminį reikalavimais ir ženkliniu CE ženklu, kuris taip pat yra taikomas žaislams.

Galiausiai, vienas iš supaprastinimo aspektų, kurį labai dažnai minėjo suinteresuotosios šalys, buvo poreikis, kad prieš pagal Direktyvą reikalaujamus įspėjimus būtų įrašytas žodis „Įspėjimas“, kurį reikia išversti į visas kalbas, kaip reikalauja valstybės narės, kurių rinkai ketinama tiekti žaislą. Žodį „Įspėjimas“ pakeitus standartine piktograma, pramonei būtų paprasčiau vykdyti reikalavimus, nekeliant pavojaus vaikų apsaugai. Dėl to pramonė taip pat sutaupytų lėšų gamindama etiketes, tačiau šio sutaupymo negalima tiksliai kiekybiškai įvertinti.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi jokio poveikio ES biudžetui. Dėl vienos iš toliau nurodytų priemonių Europos cheminių medžiagų agentūra turės atlikti papildomus mokslinius vertinimus. Numatyta, kad šiems moksliniams vertinimams atlikti ECHA reikės skirti du etato ekvivalentus. Kaip paskelbta²¹, Komisija šiuo metu atlieka Europos cheminių medžiagų agentūros veiklos peržiūrą, apimančią platesnį pakartotinį Europos cheminių medžiagų agentūros užduočių vertinimą. Į tą pakartotinį vertinimą bus įtrauktas bet koks galimas su reglamentu susijusių mokslinių vertinimų poveikis ištekliams.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija įvertins reglamentą praėjus penkeriems metams nuo jo įsigaliojimo dienos, o vėliau – kas penkerius metus, siekdama įvertinti jo veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, pridėtinę vertę ir nuoseklumą. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks pagrindinių išvadų ataskaitą. Siekiant racionalizuoti ataskaitų teikimo įpareigojimus, valstybės narės nebebus įpareigosotos kas penkerius metus teikti reglamento taikymo ataskaitų.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

I skyrius

Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

²¹ Žr. [Europos cheminių medžiagų agentūra. Pasiūlymas dėl pagrindinio reglamento \(europa.eu\)](http://europa.eu).

Siūlomo reglamento taikymo sritis išlieka tokia pati; „žaislo“ apibrėžtis Direktyvoje 2009/48/EB nekeičiama.

Nepakeistos Sprendime 768/2008/EB pateiktos bendrosios apibrėžtys. Tačiau įtrauktos papildomos apibrėžtys, susijusios su gaminio paso įvedimu.

Išimtys

Gaminiai, kuriems netaikomas siūlomas reglamentas, išvardyti I priede, kuris pateiktas kaip bendras sąrašas. Gaminiai, kuriems netaikomas siūlomas reglamentas, lieka tokie patys kaip ir dabartinėje Direktyvoje, išskyrus laidykles ir timpas, kurios nebėra įtrauktos į sąrašą žaislų, kuriems netaikomas reglamentas. 2 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais nustatyti, ar konkretus gaminys ar gaminių kategorija turėtų būti laikomi žaislu, ar ne.

Žaislams keliami reikalavimai

5 ir 6 straipsniuose nustatyta prievolė: i) užtikrinti, kad žaislai atitiktų bendruosius ir specialius saugos reikalavimus ir ii) pritvirtinti specialius įspėjimus, kai jie būtini saugaus žaislų naudojimo tikslais. Nors II priede nurodytų specialių saugos reikalavimų kategorijos išlieka tokios pačios kaip ir Direktyvoje 2009/48/EB nustatytos kategorijos, bendrasis saugos reikalavimas apima ne tik naudotojų fizinės sveikatos apsaugą ir saugą, bet ir vaikų psichologinę gerovę ir kognityvinę vystymąsi.

Žaislams keliami specialūs saugos reikalavimai

Pagrindinės žaislams taikomų esminių reikalavimų kategorijos yra nurodytos II priede ir yra susijusios su: i) fizikinėmis ir mechaninėmis savybėmis; ii) degumu; iii) cheminėmis savybėmis; iv) elektrinėmis savybėmis; v) higiena ir vi) radioaktyvumu. Cheminės savybės iš dalies keičiamos ir supaprastinamos. Bendrieji apribojimai dėl ypač kenksmingų medžiagų dabar apima: i) kancerogenines, mutagenines arba toksiškas reprodukcijai medžiagas; ii) endokrininę sistemą ardančias medžiagas, iii) kvėpavimo takus jautrinančias medžiagas ir iv) konkrečiam organui toksiškas medžiagas. Galimybės nukrypti nuo šio draudimo buvo ribotos, todėl atitinkami Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) moksliniai komitetai dabar turi atlikti vertinimą ir padaryti išvadą dėl: i) tam tikrų medžiagų saugos; ii) alternatyvų šioms cheminėms medžiagoms trūkumo. Be to, nukrypti leidžiančias nuostatas bus galima taikyti tik tuo atveju, jei šių medžiagų nedraudžiama naudoti vartojimo prekėse pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006. Įmonės galės prašyti, kad ECHA išnagrinėtų galimas nukrypti leidžiančias nuostatas. Tikimasi, kad ECHA parengs įmonėms, ypač MVI, skirtas gaires, kad padėtų joms išsiaiškinti: i) praktinius šių prašymų aspektus ir ii) bendro cheminių medžiagų reikalavimų taikymo žaislams aspektus. Remdamasi ECHA nuomone dėl prašymo taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą dėl konkrečios cheminės medžiagos, Komisija į siūlomą reglamentą įtrauks leidžiamus naudojimo būdus, nes šios nukrypti leidžiančios nuostatos bus taikomos visuotinai. Viena priede pateikiami visi konkretūs žaisluose esančioms cheminėms medžiagoms taikomi apribojimai, kuriuos Komisija įgaliota iš dalies keisti.

Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos

Į pasiūlymą įtrauktos su Sprendimu 768/2008/EB suderintos gamintojų, importuotojų ir platintojų pareigos, kaip jau numatyta dabartinėje Direktyvoje. Taip patikslinamos atitinkamos pareigos, kurios yra proporcingos ekonominės veiklos vykdytojų funkcijai. Gamintojas turi sukurti žaislo gaminio pasą, kuriame pateikiama atitinkama informacija apie atitiktį, pakeisiantį ES atitikties deklaraciją. Taip pat konkrečiai numatyta paskirti įgaliotąjį atstovą ekonominės veiklos vykdytoju, atsakingu už Reglamento (ES) 2019/1020 4 straipsnyje nustatytą užduočių vykdymą.

Žaislų atitikties prielaida

Toliau galioja žaislų atitikties prielaida, jei gamintojai taiko susijusius darniuosius standartus arba jų dalis, paskelbtus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tačiau siekiant užtikrinti atitikties prielaidą, kai nėra atitinkamų darniųjų standartų, Komisija bus įgaliota priimti bendrąsias specifikacijas. Tai būtų atsarginis variantas, naudojamas tik tais atvejais, kai standartizacijos įstaigos negali pateikti standartų arba pateikia standartus, kurie neatitinka Komisijos standartizacijos prašymo ir II priede nurodytų esminių reikalavimų.

Gaminio pasas

ES atitikties deklaracija pakeičiama pareiga turėti gaminio pasą, kuriuo būtų galima deklaruoti žaislų atitiktį šio siūlomo reglamento reikalavimams. Gaminio pasas per duomenų saitą bus susietas su unikaliu gaminio identifikatoriumi ir atitiks tuos pačius gaminio pasui keliamus techninius reikalavimus, kurie yra nustatyti Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamente. Nuoroda į gaminio pasą turi būti įtraukta į Komisijos centrinę registrą, kuris bus sukurtas pagal Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą, ir šią informaciją būtina nurodyti muitinėje, kai žaislams, įvežamiems iš ES nepriklausančių šalių, įforminama išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūra.

Atitikties vertinimas

Pasiūlyme gamintojui paliekama vidaus kontrolės galimybė, kai gamintojas taiko atitinkamus darniuosius standartus arba bendrąsias specifikacijas. Toliau bus būtinas notifikuotosios įstaigos atliekamas trečiosios šalies sertifikavimas, kai darnieji standartai arba bendrosios specifikacijos: i) neegzistuoja; ii) jų nesilaikoma arba iii) jos neapima visų žaislo keliamos rizikos veiksnių. Į pasiūlymą įtraukti atitinkami moduliai pagal Sprendimą 768/2008/EB. Pasiūlyme nurodyta, kad atlikdamas saugos vertinimą gamintojas turi atsižvelgti į galimą riziką, susijusią su bendru arba sudėtinio cheminių medžiagų buvimu žaisle.

Notifikuotosios įstaigos

Tinkamas notifikuotųjų įstaigų veikimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti aukštą sveikatos ir saugos lygį bei visų suinteresuotųjų šalių pasitikėjimą naujuoju požiūriu. Todėl, vadovaujantis Sprendimu 768/2008/EB, pasiūlyme išlaikomi reikalavimai, taikomi už atitikties vertinimo įstaigas (notifikuotąsias įstaigas) atsakingoms nacionalinėms valdžios institucijoms. Galutinė atsakomybė už notifikuotųjų įstaigų skyrimą ir priežiūrą paliekama atskiroms valstybėms narėms. Šiame pasiūlyme nurodyta, kad notifikuotosios įstaigos privalo: i) turėti kompetenciją tikrinti subrangovams pavestas užduotis ir ii) gebėti prižiūrėti subrangovų atliekamą darbą.

Sąjungos rinkos priežiūros ir Sąjungos apsaugos procedūra

Pasiūlyme išlaikomos Sprendimu 768/2008/EB grindžiamos nuostatos dėl apsaugos sąlygos procedūros. Be to, specialia nuostata, grindžiama Sprendimu 768/2008/EB, suteikiamas konkretus pagrindas imtis veiksmų prieš esminius reikalavimus atitinkančius, bet pavojų vaikams keliančius žaislus. Taip pat šia nuostata Komisijai suteikiami įgaliojimai labai konkrečiomis aplinkybėmis imtis priemonių prieš konkrečius žaislus.

Įgyvendinimo aktai

Pasiūlymu Komisija įgaliojama, jei reikia, priimti įgyvendinimo aktus, kad būtų užtikrintas vienodas šio reglamento taikymas. Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti išsamius gaminio paso techninius reikalavimus. Išimties tvarka Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai imtis priemonių dėl reikalavimus atitinkančių žaislų, kurie, kaip nustatyta, kelia pavojų žmonių sveikatai ir saugai. Tie įgyvendinimo aktai bus priimami pagal Reglamente (ES) Nr. 182/2011 išdėstytas nuostatas dėl įgyvendinimo aktų.

Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti, ar nacionalinė priemonė, susijusi su žmonių sveikatai ir saugai pavojų keliančiu žaislu, yra pagrįsta, ir prašyti valstybės narės imtis priemonių prieš notifikuojamą įstaigą, kuri, kaip nustatyta, nebėra kompetentinga atlikti atitikties vertinimo užduočių pagal šį reglamentą. Atsižvelgiant į tų įgyvendinimo aktų ypatingą ir techninį pobūdį, jie nebus priimami pagal Reglamente (ES) Nr. 182/2011 išdėstytas nuostatas dėl įgyvendinimo aktų.

Deleguotieji aktai

Pasiūlymu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant pritaikyti: i) III priede išdėstyta nuostata dėl išpėjų, kad šios nuostatos būtų pritaikytos prie technikos ir mokslo pažangos, ir ii) nuostata, pagal kurias leidžiama naudoti konkrečias chemines medžiagas ir mišinius, nurodant jų leistiną naudojimą žaisluose, ir naujas žaisluose esančių konkrečių cheminių medžiagų ribines vertes. Kalbant apie gaminio pasą, pasiūlymu Komisijai suteikiami įgaliojimai iš dalies keisti konkrečią informaciją, kuri turėtų būti įtraukta į gaminio pasą, taip pat informaciją, kuri turi būti įtraukta į Komisijos registrą. Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti papildomą registre saugomą informaciją, kurią turi kontroliuoti muitinė, taip pat iš dalies keisti šio reglamento VII priedą, kuriame pateikiamas prekių kodų sąrašas, nustatytas Reglamente (EEB) Nr. 2658/87 I priede, ir žaislų apibūdinimai, ir tą priedą atnaujinti.

Vertinimas ir peržiūra

Komisija turi įvertinti reglamentą praėjus penkeriems metams nuo jo įsigaliojimo dienos, o vėliau – kas penkerius metus, siekdama įvertinti jo veiksmingumą, efektyvumą, nuoseklumą, aktualumą ir ES pridėtinę vertę. Komisija laikotarpio vidurio peržiūros ataskaitą turi pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai.

Baigiamosios nuostatos

Siūlomas reglamentas bus pradėtas taikyti praėjus 30 mėnesių nuo jo įsigaliojimo, kad Komisija galėtų pasirengti įgyvendinti gaminio paso techninius reikalavimus ir kad gamintojai, notifikuotosios įstaigos ir valstybės narės turėtų laiko prisitaikyti prie naujų reikalavimų. Tačiau nuostatos dėl notifikuojamų įstaigų ir dėl Komisijos įgyvendinimo ir deleguotųjų įgaliojimų turi būti taikomos netrukus po šio reglamento įsigaliojimo dienos. Pagal Direktyvą 2009/48/EB pagamintiems gaminiams ir notifikuojamų įstaigų išduotiems sertifikatams nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos, siekiant sudaryti sąlygas realizuoti atsargas ir užtikrinti sklandų perėjimą prie naujųjų reikalavimų. Direktyva 2009/48/EB bus panaikinta ir pakeista siūlomu reglamentu.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl žaislų saugos, kuriuo panaikinama Direktyva 2009/48/EB**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/48/EB²³ buvo priimta siekiant užtikrinti aukštą žaislų saugos lygį ir laisvą žaislų judėjimą vidaus rinkoje;
- (2) vaikai yra itin pažeidžiama grupė. Labai svarbu užtikrinti aukštą su žaislais žaidžiančių vaikų saugos lygį. Vaikai turėtų būti tinkamai apsaugoti nuo galimos žaislų keliamos rizikos, visų pirma nuo cheminių medžiagų, kurios gali būti žaislų sudėtyje. Tuo pat metu turėtų būti suteikta galimybė, kad reikalavimus atitinkantys žaislai laisvai judėtų vidaus rinkoje netaikant papildomų reikalavimų;
- (3) Komisijos atliktame Direktyvos 2009/48/EB vertinime padaryta išvada, kad Direktyva yra svarbi ir apskritai veiksminga vaikų apsaugos tikslais. Tačiau atliekant vertinimą taip pat nustatyta keletas trūkumų, kurie išryškėjo praktiškai taikant Direktyvą nuo jos priėmimo 2009 m. Visų pirma, atliekant vertinimą nustatyta tam tikrų trūkumų, susijusių su galima rizika, kurią gali kelti žaisluose esančios kenksmingos cheminės medžiagos. Atlikus vertinimą taip pat padaryta išvada, kad Sąjungos rinkoje tebėra daug reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių žaislų;
- (4) Cheminių medžiagų strategijoje tvarumui užtikrinti²⁴ raginama stiprinti vartotojų apsaugą nuo kenksmingiausių cheminių medžiagų ir išplėsti bendrąjį požiūrį į kenksmingas chemines medžiagas (grindžiamą bendraisiais prevenciniais draudimais), kad būtų užtikrinta nuoseklesnė vartotojų, pažeidžiamų grupių ir aplinkos apsauga. Visų pirma strategijoje įsipareigojama sustiprinti Direktyvos 2009/48/EB nuostatas dėl apsaugos nuo kenksmingiausių cheminių medžiagų keliamos rizikos ir dėl galimo sudėtinio cheminių medžiagų poveikio;

²² OL C , , p. .

²³ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/48/EB dėl žaislų saugos (OL L 170, 2009 6 30, p. 1).

²⁴ COM(2020) 667 *final*.

- (5) kadangi taisyklės, kuriomis nustatomi žaislams keliami reikalavimai, visų pirma esminiai reikalavimai, bei atitikties vertinimo procedūros, turi būti vienodai taikomos visoje Sąjungoje ir valstybėms narėms neturi būti suteikta galimybė skirtingai jas įgyvendinti, Direktyva 2009/48/EB turėtų būti pakeista reglamentu;
- (6) žaislams taip pat taikomas Reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos²⁵, kuris papildomai taikomas tais klausimais, kuriems netaikomi konkretūs sektoriaus teisės aktai dėl vartojimo prekių. Visų pirma, žaislams taip pat taikomas III skyriaus 2 skirsnis ir IV skyrius dėl prekybos internetu, VI skyrius dėl skubių pranešimų sistemos *SAFETy Business Gateway* ir Įmonių įspėjimo apie nesaugius gaminius sistemos bei VIII skyrius dėl teisės į informaciją ir teisių gynimo priemonės. Todėl į šį reglamentą neįtrauktos specialios nuostatos dėl nuotolinės ir internetinės prekybos, ekonominės veiklos vykdytojų pranešimų apie nelaimingus atsitikimus ir teisės į informaciją bei teisių gynimo priemonės, tačiau reikalaujama, kad ekonominės veiklos vykdytojai, teikiantys informaciją žaislų saugos klausimais, informuotų valdžios institucijas ir vartotojus Reglamente (ES) 2023/988 nustatyta tvarka;
- (7) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008²⁶ nustatytos atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo taisyklės, taip pat nustatyti bendrieji ženklinimo CE ženklu principai. Tas reglamentas turėtų būti taikomas žaislams, siekiant užtikrinti, kad žaislai, kuriems taikomas laisvo prekių judėjimo Sąjungoje principas, atitiktų reikalavimus, kuriais užtikrinama žmonių, ypač vaikų, sveikatos ir saugos aukšto lygio apsauga;
- (8) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 768/2008/EB²⁷ nustatomi bendrieji principai ir orientacinės nuostatos, skirti sektorių gaminių teisės aktams, siekiant užtikrinti nuoseklų tokių teisės aktų pagrindą. Todėl šis reglamentas turėtų būti parengtas kuo labiau atsižvelgiant į tuos bendruosius principus ir orientacines nuostatas;
- (9) šiuo reglamentu turėtų būti nustatyti esminiai reikalavimai žaislams, siekiant užtikrinti aukštą vaikų, jiems žaidžiant su žaislais, sveikatos apsaugos ir saugos lygį, taip pat laisvą žaislų judėjimą Sąjungoje. Šis reglamentas turėtų būti taikomas tinkamai atsižvelgiant į atsargumo principą;
- (10) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas gamintojams ir nacionalinėms valdžios institucijoms taikyti šį reglamentą, reikėtų aiškiai apibrėžti jo taikymo sritį. Jis turėtų būti taikomas visiems gaminiams, suprojektuotiems ir skirtiems žaisti vaikams iki 14 metų. Gaminys gali būti laikomas žaislu, net jei jis nėra skirtas vien tik žaidimams ir atlieka kitas papildomas funkcijas. Tai, ar gaminys yra žaislas, priklauso nuo gamintojo numatytos paskirties arba nuo gaminio naudojimo būdo, kurį pagrįstai gali numatyti vienas iš tėvų ar prižiūrėtojas. Tuo pat metu būtina iš jo taikymo srities pašalinti tam tikrus žaislus, kurie nėra skirti naudoti buityje, pavyzdžiui, viešo naudojimo žaidimų aikštelių įrangą ar viešo naudojimo automatinius žaidimo aparatus, arba kitus žaislus su vidaus degimo ar garo varikliais, nes tokie žaislai gali kelti tokį

²⁵ OL L 11, 2002 1 15, p. 4.

²⁶ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

²⁷ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantį Sprendimą 93/465/EEB (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).

pavojų vaikų sveikatai ir saugai, kuris nėra aptartas šiame reglamente. Be to, turėtų būti pateiktas sąrašas gaminių, kuriuos įmanoma supainioti su žaislu, tačiau kurie neturėtų būti laikomi žaislais pagal šį reglamentą;

- (11) šis reglamentas turėtų būti taikomas žaislams, kurie pateikimo rinkai metu yra Sąjungos rinkai nauji žaislai, t. y. Sąjungoje įsisteigusio gamintojo pagaminti nauji žaislai arba iš trečiosios šalies importuoti žaislai, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra nauji, ar naudoti. Kitų naudotų gaminių sauga patenka į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/988²⁸ taikymo sritį;
- (12) siekiant užtikrinti tinkamą vaikų ir kitų asmenų apsaugą, šis reglamentas turėtų būti taikomas visų formų žaislų tiekimui, įskaitant nuotolinę prekybą, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1020²⁹ 6 straipsnyje;
- (13) esminiais žaislų saugos reikalavimais turėtų būti užtikrinta vartotojų ar trečiųjų šalių apsauga nuo visų atitinkamų žaislų keliamų pavojų sveikatai ir saugai. Siekiant užtikrinti, kad vaikų sauga būtų tinkamai apsaugota nuo tų konkrečių pavojų, specialūs saugos reikalavimai turėtų apimti fizines ir mechanines savybes, degumą, chemines savybes, elektrines savybes, higieną ir radioaktyvumą. Kadangi gali egzistuoti arba būti kuriami žaislai, keliantys nenumatytą pavojų, kuriam nėra taikomas specialus saugos reikalavimas, būtina išlaikyti bendrąjį saugos reikalavimą, siekiant užtikrinti vaikų apsaugą nuo tokių žaislų. Žaislų saugą reikėtų nustatyti atsižvelgiant į numanomą paskirtį ir į numatomą naudojimą, turint omenyje vaikų, kurie paprastai nėra tokie atsargūs kaip suaugusieji, elgseną. Bendrieji saugos reikalavimai ir specialūs saugos reikalavimai kartu turėtų sudaryti esminius žaislų saugos reikalavimus;
- (14) dėl skaitmeninių technologijų naudojimo žaislai pradėjo kelti naujus pavojus. Radijo bangomis valdomi žaislai turi atitikti esminius privatumo apsaugos reikalavimus, o prie interneto prijungtuose žaisluose turi būti įdiegtos kibernetinio saugumo ir apsaugos nuo sukčiavimo priemonės pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/53/ES³⁰. Žaislai, kuriuose yra dirbtinis intelektas, turi atitikti Reglamentą (ES) .../... [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės, serijos numerį]³¹. Todėl neturėtų būti nustatyti specialūs saugos reikalavimai dėl kibernetinio saugumo, asmens duomenų apsaugos ir privatumo ar kitų pavojų, kylančių dėl dirbtinio intelekto naudojimo žaisluose. Tačiau vaikų sveikata turėtų būti apsaugota ne tik užtikrinant ligos ar negalios nebuvimą, nes naudojimas skaitmeninėmis technologijomis vaikams gali kelti ne tik su fizine sveikata susijusią riziką. Siekiant užtikrinti, kad vaikai būtų apsaugoti nuo bet kokios rizikos, kylančios dėl skaitmeninių technologijų naudojimo žaisluose, bendruoju

²⁸ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 ir panaikinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB bei Tarybos direktyva 87/357/EEB (OL L 135, 2023 5 23, p. 1).

²⁹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1).

³⁰ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB (OL L 153, 2014 5 22, p. 62).

³¹ Leidinių biuro prašoma įrašyti šio reglamento numerį, o išnašoje pateikti šio reglamento numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą.

saugos reikalavimu turėtų būti užtikrinta vaikų psichologinė ir psichikos sveikata, taip pat jų gerovė ir kognityvinis vystymasis;

- (15) žaislai turėtų atitikti fizinius ir mechaninius reikalavimus, kurie apsaugo vaikus nuo fizinio susižalojimo žaidžiant su žaislais, ir žaislai neturėtų kelti pavojaus vaikams užspringti ar uždusti. Siekiant apsaugoti vaikus nuo klausos sutrikimo rizikos, turėtų būti nustatytos didžiausios žaislų skleidžiamo impulsinio ir trunkamojo triukšmo vertės. Žaislams ar jų dalims ir jų pakuotei, kurie, kaip gali būti pagrįstai tikimasi, įprastomis ar numanomomis naudojimo sąlygomis gali liestis su maistu arba perduoti savo sudedamąsias medžiagas į maistą, taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004³². Be to, reikėtų nustatyti specialius saugos reikalavimus, kad būtų vertinamas galimas specifinis pavojus dėl maiste esančių žaislų, nes pateikiant žaislą su maistu galėtų kilti rizika užspringti, kuri skiriasi nuo vien žaislui būdingos rizikos ir todėl nėra Bendrijos lygmeniu reglamentuota specifinėmis priemonėmis. Žaislai taip pat turėtų užtikrinti pakankamą apsaugą kalbant apie degumą ar elektrines savybes, visų pirma siekiant išvengti nudegimų ar elektros smūgių. Be to, žaislai turėtų atitikti tam tikrus higienos standartus, kad būtų išvengta mikrobiologinės rizikos ar kitos rizikos užsikrėsti ar apsinuodyti;
- (16) cheminės medžiagos, kurios klasifikuojamos kaip kancerogeninės, mutageninės arba toksiškos reprodukcijai (CMR medžiagos), cheminės medžiagos, kurios daro poveikį endokrinei sistemai, kvėpavimo sistemai arba yra toksiškos konkrečiam organui, yra ypač kenksmingos vaikams ir turėtų būti konkrečiai vertinamos, jei yra žaislų sudėtyje. Atsižvelgiant į esminį endokrininės sistemos vaidmenį žmogaus vystymosi laikotarpiu, ankstyvas endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikis kritiniais laikotarpiais, pvz., ankstyvojoje vaikystėje, gali sukelti neigiamą poveikį net labai mažomis dozėmis ir daryti poveikį sveikatai vėlesniu gyvenimo etapu. Kvėpavimo takus jautrinančios medžiagos gali pasunkinti vaikų astmą, o neurotoksinės medžiagos yra ypač kenksmingos vaikų besivystančioms smegenims, kurios iš esmės yra jautresnės toksiniams pažeidimams nei suaugusiųjų smegenys. Vaikai taip pat turėtų būti tinkamai apsaugoti nuo alerginių medžiagų ir tam tikrų metalų. Direktyvoje 2009/48/EB nustatyti cheminėms medžiagoms taikomi reikalavimai turi būti atnaujinti ir sugriežtinti. Žaislai turi atitikti bendruosius teisės aktus dėl cheminių medžiagų, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006. Siekiant užtikrinti tolesnę vaikų, kurie yra pažeidžiama vartotojų grupė, ir kitų asmenų apsaugą, ta teisinė sistema turėtų būti papildyta bendraisiais su žaislais susijusiais draudimais dėl tam tikrų kenksmingų cheminių medžiagų, klasifikuojamų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008³³. Tie bendrieji draudimai turėtų būti taikomi CMR medžiagoms, endokrininę sistemą ardančioms medžiagoms, kvėpavimo takus jautrinančioms medžiagoms ir konkrečiam organui kenkiančioms medžiagoms, kai tik tos medžiagos klasifikuojamos kaip pavojingos

³² 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinantis direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB (OL L 338, 2004 11 13, p. 4).

³³ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008³⁴. Siekiant užtikrinti žaislų saugą, turėtų būti leidžiami tik draudžiamų cheminių medžiagų likučiai, tačiau tik tuo atveju, jei tokio lygio likučių technologiškai negalima išvengti laikantis gerosios gamybos praktikos ir jei žaislas yra saugus;

- (17) siekiant užtikrinti lankstumą tais atvejais, kai nekeliamas pavojus vaikų saugai ir kai būtina tiekti rinkai tam tikrus žaislus, turėtų būti galimybė nukrypti nuo bendrųjų draudimų žaisluose naudoti chemines medžiagas. Nuo bendrųjų draudimų, kuriais leidžiama naudoti draudžiamas chemines medžiagas, leidžiančios nukrypti nuostatos turėtų būti taikomos visuotinai ir jas turėtų būti galima taikyti tik tais atvejais, kai atitinkamos cheminės medžiagos naudojimas laikomas saugiu vaikams, kai nėra komerciniu požiūriu pasiekiamų tos medžiagos alternatyvų ir jei medžiagos naudojimas vartojimo prekėse nėra draudžiamas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006. Siekiant užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą išteklių naudojimą vertinant chemines medžiagas Sąjungoje, atitinkami Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) moksliniai komitetai turėtų atlikti žaisluose naudojamos cheminės medžiagos saugos vertinimą;
- (18) ekonominės veiklos vykdytojai, pramonės asociacijos ar kitos suinteresuotosios šalys turėtų turėti galimybę ECHA pateikti prašymą įvertinti leistiną tam tikros cheminės medžiagos, kuriai taikomas bendrasis draudimas, naudojimo būdą. ECHA turėtų parengti ir paskelbti prašymų atlikti vertinimą pateikimo formatą ir laikmeną. Be to, skaidrumo ir nuspėjamumo sumetimais ECHA turėtų parengti technines ir mokslines rekomendacijas dėl tokių prašymų atlikti vertinimą;
- (19) Pavojų sveikatai, aplinkai ir atsirandančių pavojų mokslinio komiteto nuomone, nikelių naudoti nerūdijančiame pliene ir elektros srovę perduodančiose sudedamosiose dalyse gaminant žaislus yra saugu ir tai turėtų būti leidžiama. Gaminant žaislus turėtų būti leidžiama naudoti kitas medžiagas, būtinas elektros srovei perduoti, kad būtų galima tiekti elektrinius žaislus, jei su žaislu žaidžiantis vaikas tokios medžiagos visiškai negali pasiekti ir todėl ji nekelia pavojaus;
- (20) baterijos yra reglamentuojamos Reglamentu (ES) .../... [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento dėl baterijų ir baterijų atliekų serijos numerį]³⁵, todėl reikalavimai dėl žaisluose naudojamų cheminių medžiagų neturėtų būti taikomi žaisluose esančioms baterijoms. Tačiau žaislai, kuriuose yra baterijų, turėtų būti suprojektuoti taip, kad vaikams būtų sudėtinga baterijas pasiekti;
- (21) įrodyta, kad esamos tam tikrų cheminių medžiagų ribinės vertės ir atitinkami jų bandymų metodai yra tinkami kalbant apie vaikų apsaugą, kai naudojamos tos cheminės medžiagos, ir turėtų būti toliau taikomi. Siekiant prisitaikyti prie naujų mokslo žinių, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai prireikus peržiūrėti tas ribines vertes. Siekiant užtikrinti, kad žaisle būtų tik tų likučių, kurie yra suderinami su gerąja gamybos praktika, arseno, kadmio, chromo (VI), švino, gyvsidabrio ir organinio alavo,

³⁴ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

³⁵ Leidinių biuro prašoma įrašyti šio reglamento numerį, o išnašoje pateikti šio reglamento numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą.

kurie itin toksiški ir kurie dėl to neturėtų būti tyčia naudojami gaminant žaislus, ribinės vertės turėtų būti nustatomos perpus mažesnės už tas vertes, kurias atitinkama mokslinė įstaiga laiko saugiomis;

- (22) Direktyvoje 2009/48/EB nustatytos tam tikrų cheminių medžiagų, kurių yra žaisluose, skirtuose vaikams iki 36 mėnesių arba skirtuose dėti į burną, ribinės vertės. Paaiškėjo, kad šios cheminės medžiagos taip pat kelia pavojų vyresniems vaikams, nes jiems gali būti daromas toks pat poveikis esant tokių cheminių medžiagų sąlyčiui su oda arba jų įkvėpus. Todėl šios ribinės vertės turėtų būti taikomos visiems žaislams. Nuo tada, kai Direktyvoje 2009/48/EB buvo nustatytos bisfenolio A ribinės vertės, atsirado naujų mokslinių duomenų. 2023 m. balandžio mėn. Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) iš naujo įvertino su maistu suvartojamo bisfenolio A keliamą riziką visuomenės sveikatai ir padarė išvadą, kad bisfenolio A poveikis sveikatai kelia susirūpinimą dėl visų amžiaus grupių vartotojų. EFSA nustatė naują leistiną bisfenolio A paros dozę, kuri yra gerokai mažesnė už anksčiau nustatytą dozę. Atsižvelgiant į šiuos mokslinius įrodymus, bisfenoliui A turėtų būti taikomas bendrasis draudimas dėl žaisluose naudojamų CMR medžiagų;
- (23) siekiant užtikrinti tinkamą apsaugą nuo konkrečių cheminių medžiagų atsiradus naujoms mokslo žinioms, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos konkrečios žaisluose naudojamos cheminės medžiagos ribinės vertės. Jei tai pagrįsta didesnę pavojų keliančių žaislų atveju, tuose deleguotuosiuose aktuose turėtų būti nustatytos konkrečios ribinės vertės žaislams, skirtiems naudoti vaikams iki 36 mėnesių, ir kitiems žaislams, skirtiems dėti į burną, atsižvelgiant į Reglamente (EB) Nr. 1935/2004 nustatytus reikalavimus ir į skirtumus tarp žaislų bei medžiagų, kurios liečiasi su maistu, arba gaminių, kurie gali kelti pavojų dėl sąlyčio per burną, kai jie naudojami kaip su maistu besiliečiančios medžiagos. Žaisluose esančios kvapiosios medžiagos susijusios su konkrečia rizika žmonių sveikatai. Todėl reikėtų nustatyti specialias kvapiųjų medžiagų naudojimo žaisluose ir kvapiųjų medžiagų ženklinimo etiketėmis taisykles. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamos tos taisyklės, kad jos būtų pritaikytos prie technikos ir mokslo pažangos;
- (24) jei pavojaus, kurį gali kelti žaislas, neįmanoma visiškai pašalinti projektuojant, likutinė rizika turėtų būti šalinama rengiant vaikų prižiūrėtojams skirtą su gaminiu susijusią informaciją įspėjimų forma, atsižvelgiant į tų asmenų gebėjimą imtis būtinų atsargumo priemonių;
- (25) siekiant užkirsti kelią netinkamam įspėjimų naudojimui, kai apeinami taikomi saugos reikalavimai, neturėtų būti leidžiama naudoti tam tikrų kategorijų žaislams numatytų įspėjimų, jei jie prieštarauja numatyta žaislo paskirčiai. Siekiant užtikrinti, kad prižiūrėtojai žinotų apie bet kurią su žaislu susijusią riziką, būtina užtikrinti, kad įspėjimai būtų įskaitomi ir matomi;
- (26) ekonominės veiklos vykdytojai, pateikdami žaislus rinkai ar juos tiekdami rinkai, turėtų elgtis atsakingai ir laikytis visų taikomų teisinių reikalavimų;
- (27) siekiant užtikrinti aukšto lygio vaikų sveikatos ir saugos apsaugą ir sąžiningą konkurenciją vidaus rinkoje, ekonominės veiklos vykdytojai, atsižvelgiant į jų atitinkamą vaidmenį tiekimo grandinėje, turėtų būti atsakingi už žaislų atitiktį šiam reglamentui;
- (28) kadangi tam tikras užduotis gali atlikti tik gamintojas, būtina aiškiai skirti gamintojo ir ekonominės veiklos vykdytojo, dalyvaujančių tolesnėje platinimo grandinėje, pareigas.

Taip pat reikia aiškiai skirti importuotojo ir platintojo pareigas, nes importuotojas pateikia Sąjungos rinkai žaislus iš trečiųjų šalių. Importuotojas turėtų užtikrinti, kad tie žaislai atitiktų taikytinus Sąjungos reikalavimus;

- (29) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams, rinkos priežiūros institucijoms ir vartotojams ar kitiems galutiniams naudotojams palaikyti tarpusavio ryšius, gamintojai ir importuotojai turėtų nurodyti ne tik pašto adresą, bet ir interneto svetainę, e. pašto adresą ar kitą skaitmeninę kontaktinę informaciją;
- (30) gamintojas, gerai išmanantis projektavimo ir gamybos procesą, yra atsakingas už žaislo atitiktį šio reglamento reikalavimams ir gali geriausiai atlikti visą žaislo atitikties vertinimo procedūrą. Todėl atitikties vertinimas turėtų likti tik gamintojo prievolė;
- (31) kad gamintojams būtų lengviau laikytis šiame reglamente nustatytų pareigų, jiems turėtų būti leista paskirti įgaliotąjį atstovą, kuris jų vardu atliktų konkrečias užduotis. Be to, siekiant užtikrinti aiškų ir proporcingą užduočių paskirstymą tarp gamintojo ir įgaliotojo atstovo, būtina nustatyti užduočių, kurias gamintojams turėtų būti leidžiama pavesti įgaliotajam atstovui, sąrašą. Taip pat, siekiant užtikrinti šio reglamento vykdymą ir laikymąsi, kai už Sąjungos ribų įsisteigęs gamintojas paskiria įgaliotąjį atstovą, į įgaliojimą turėtų būti įtrauktos Reglamento (ES) 2019/1020 4 straipsnyje nustatytos užduotys;
- (32) tiekimo ir platinimo grandinėje dalyvaujantys ekonominės veiklos vykdytojai turėtų imtis tinkamų priemonių siekdami užtikrinti, kad įprasto naudojimo ir protingai numatomomis sąlygomis žaislai, kuriuos jie tiekia rinkai, nebūtų pavojingi vaikų saugai ir sveikatai ir kad jie tiektų rinkai tik tuos žaislus, kurie atitinka atitinkamus Sąjungos teisės aktus;
- (33) būtina užtikrinti, kad iš trečiųjų šalių į Sąjungos rinką patenkantys žaislai atitiktų visus taikytinus Sąjungos reikalavimus ir ypač kad gamintojai įvykdytų atitinkamas šių žaislo atitikties vertinimo procedūras. Todėl importuotojai turėtų užtikrinti, kad žaislai, kuriuos jie tiekia rinkai, atitiktų taikytinus reikalavimus, kad būtų atliktos atitikties vertinimo procedūros ir kad kompetentingos rinkos priežiūros institucijos galėtų patikrinti gaminių ženklavimą ir gamintojų parengtus dokumentus;
- (34) importuotojai, pateikdami žaislą rinkai, turėtų ant žaislo nurodyti savo pavadinimą ir adresą, kuriuo galima būtų į juos kreiptis. Išimties turėtų būti numatytos tais atvejais, kai dėl žaislo dydžio ar pobūdžio tokios nuorodos pateikti neįmanoma, įskaitant atvejus, kai importuotojai turėtų atidaryti pakuotę, kad ant gaminio nurodytų savo pavadinimą ir adresą. Tokiais atvejais ant pakuotės arba lydimajame dokumente turėtų būti nurodytas pavadinimas ir adresas;
- (35) kadangi platintojas tiekia žaislą rinkai po to, kai gamintojas ar importuotojas tą žaislą pateikė rinkai, platintojas turėtų rūpestingai užtikrinti, kad prekiaudamas žaislu nepadarytų neigiamo poveikio to žaislo atitikčiai šiam reglamentui;
- (36) platintojai ir importuotojai yra glaudžiai susiję su rinka, todėl jie turėtų būti įtraukti į kompetentingų nacionalinių institucijų atliekamas rinkos priežiūros užduotis ir iš jų turėtų būti reikalaujama aktyviai dalyvauti vykdant tokias užduotis bei teikti toms institucijoms visą būtiną informaciją, susijusią su atitinkamu žaislu;
- (37) ekonominės veiklos vykdytojai, pateikiantys rinkai jų pavadinimą arba prekių ženklą turintį žaislą arba žaislą pakeičiantys taip, kad šis pokytis gali turėti poveikį šiuo reglamentu nustatytų reikalavimų atitikčiai, turėtų būti laikomi gamintojais ir turėtų prisiimti gamintojų pareigas;

- (38) žaislo atsekamumas visoje tiekimo grandinėje padeda padaryti rinkos priežiūrą paprastesnę ir veiksmingesnę. Veiksminga atsekamumo sistema palengvina rinkos priežiūros institucijų užduotį atsekti ekonominės veiklos vykdytojus, kurie tiekė rinkai reikalavimų neatitinkančius žaislus;
- (39) kad būtų lengviau vertinti atitiktį šio reglamento reikalavimams, būtina numatyti žaislų, atitinkančių darniuosius standartus, kurie priimami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012³⁶ ir paskelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, atitikties prielaidą;
- (40) nesant atitinkamų darniųjų standartų, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio reglamento esminių reikalavimų bendrosios specifikacijos, jeigu tai darydama ji tinkamai atsižvelgia į standartizacijos organizacijų vaidmenį ir funkcijas, kaip išimtinį atsarginį sprendimą, kuriuo palengvinama gamintojo pareiga laikytis esminių reikalavimų, kai standartizacijos procesas blokuojamas arba vėluojama nustatyti atitinkamus darniuosius standartus;
- (41) žaislo atitiktį nurodantis CE ženklas yra akivaizdžiai matomas viso proceso, apimančio atitikties vertinimą plačiąja prasme, rezultatas. Bendrieji ženklinimo CE ženklu principai yra nustatyti Reglamente (EB) Nr. 765/2008. Šiame reglamente turėtų būti nustatytos konkrečios žaislų ženklinimo CE ženklu taisyklės. Tomis taisyklėmis turėtų būti užtikrintas pakankamas CE ženklo matomumas, kad būtų lengviau vykdyti žaislų rinkos priežiūrą;
- (42) gamintojai turėtų sukurti gaminio pasą, kuriame būtų pateikiama informacija apie žaislų atitiktį šiam reglamentui ir visiems kitiems žaislams taikomiems Sąjungos teisės aktams. Gaminio pasas turėtų pakeisti ES atitikties deklaraciją pagal Direktyvą 2009/48/EB ir jame turėtų būti nurodyta informacija, būtina žaislo atitikčiai taikomiems reikalavimams ir darniesiems standartams ar kitoms specifikacijoms įvertinti. Siekiant rinkos priežiūros institucijoms palengvinti žaislų patikrinimus ir tiekimo grandinės dalyviams bei vartotojams sudaryti sąlygas gauti informaciją apie žaislą, informacija apie gaminio pasą turėtų būti pateikiama skaitmeniniu ir tiesiogiai prieinamu būdu, naudojant duomenų saitą, pritvirtintą prie žaislo, pateiktą ant jo pakuotės ar lydimuosiuose dokumentuose. Rinkos priežiūros institucijos, muitinės, ekonominės veiklos vykdytojai ir vartotojai per duomenų saitą turėtų turėti galimybę nedelsiant susipažinti su informacija apie žaislą;
- (43) siekiant išvengti visų susijusių subjektų, įskaitant gamintojus, rinkos priežiūros institucijas ir muitines, investicijų į skaitmeninimą dubliavimosi, kai pagal kitus Sąjungos teisės aktus reikalaujama žaislams skirto gaminio paso, turėtų būti prieinamas bendras gaminio pasas, kuriame būtų pateikta pagal šį reglamentą ir kitus Sąjungos teisės aktus reikalaujama informacija. Be to, gaminio pasas turėtų būti visiškai suderinamas su bet koku gaminio pasu, kurio reikalaujama pagal kitus Sąjungos teisės aktus;

³⁶ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

- (44) visų pirma, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) .../...³⁷ [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų serijos numerį] taip pat nustatomi gaminio paso reikalavimai ir techninės specifikacijos, Komisijos centrinio registro, kuriame saugoma paso informacija, sukūrimas ir šio registro sujungimas su muitinės IT sistemomis. Į to reglamento taikymo sritį vidutiniu laikotarpiu gali būti įtraukti žaislai, todėl gali būti reikalaujama žaislams sukurti gaminio pasą. Todėl ateityje turėtų būti galimybė į gaminio pasą įtraukti tikslesnę informaciją, visų pirma informaciją, susijusią su aplinkos tvarumu, pvz., informaciją apie gaminio aplinkosauginį pėdsaką, perdirbimo tikslais naudingą informaciją, tam tikros medžiagos perdirbtų medžiagų dalį, informaciją apie tiekimo grandinę ir kitą panašią informaciją. Todėl pagal šį reglamentą sukurtas žaislų gaminio pasas turėtų atitikti tuos pačius reikalavimus ir techninius elementus, kurie nustatyti Reglamente (ES) .../... [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų serijos numerį], įskaitant techninius, semantinius ir organizacinius ištisinio ryšio ir keitimosi duomenimis aspektus;
- (45) kadangi gaminio pasas turi pakeisti ES atitikties deklaraciją, labai svarbu aiškiai nurodyti, kad gamintojas, sukurdamas žaislo gaminio pasą ir pritvirtindamas CE ženklą, pareiškia, kad žaislas atitinka šio reglamento reikalavimus ir kad gamintojas už tai prisiima visą atsakomybę;
- (46) kai skaitmeniniu būdu teikiama kita informacija nei gaminio pase nurodytina informacija, būtina paaiškinti, kad skirtingų rūšių informacija turi būti teikiama atskirai ir jos rūšys turi būti aiškiai atskirtos viena nuo kitos, tačiau naudojamas vienas duomenų saitas. Tai ne tik palengvins rinkos priežiūros institucijų darbą, bet ir vartotojams suteiks aiškumo dėl skirtingų rūšių informacijos, kurią jie gali gauti skaitmeniniu formatu;
- (47) žaislams taikomas Reglamento (ES) 2019/1020, kuriuo nustatomos į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolės taisyklės, VII skyrius. Už kontrolę atsakingos valdžios institucijos, kurios beveik visose valstybėse narėse yra muitinės, turi ją atlikti remdamosi rizikos analize, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013³⁸ 46 ir 47 straipsniuose, jo įgyvendinimo teisės aktais ir atitinkamomis gairėmis. Todėl šiuo reglamentu niekaip nekeičiamas Reglamento (ES) 2019/1020 VII skyrius ir tai, kaip valdžios institucijos, atsakingos už į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolę, organizuoja ir vykdo savo veiklą;
- (48) be Reglamento (ES) 2019/1020 VII skyriuje nustatytos kontrolės sistemos, muitinėms turėtų būti suteikta galimybė automatiškai patikrinti, ar importuojamiems žaislams, kuriems taikomas šis reglamentas, suteiktas gaminio pasas, kad būtų sustiprinta kontrolė prie Sąjungos išorės sienų ir užkirstas kelias reikalavimų neatitinkančių žaislų patekimui į Sąjungos rinką;
- (49) kai iš trečiųjų šalių įvežamiems žaislams įforminama išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūra, ekonominės veiklos vykdytojas muitinei turėtų pateikti nuorodą į tų žaislų gaminio pasą. Nuoroda į gaminio pasą turėtų atitikti unikalų gaminio

³⁷ Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento, kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB, numerį ... ir išnašoje įrašyti to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

³⁸ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (nauja redakcija) (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

identifikatorių, kuris saugomas pagal [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento (ES) .../... dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų serijos numerį] 12 straipsnį sukurtame gaminių pasų registre (toliau – registras). Muitinė turėtų automatiškai patikrinti tam žaislui skirtą pateiktą gaminio pasą, siekdama užtikrinti, kad į laisvą apyvartą būtų išleidžiami tik tie žaislai, kurie turi galiojančią nuorodą į unikalų gaminio identifikatorių, kuris yra įtrauktas į registrą. Tokiam automatiniam patikrinimui atlikti turėtų būti naudojama registro ir muitinės IT sistemų tarpusavio jungtis, kaip numatyta [Reglamento (ES) .../... dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo 13 straipsnyje];

- (50) jeigu registre saugoma kita informacija nei unikalus gaminio identifikatorius ir unikalus veiklos vykdytojo identifikatorius, Komisija turėtų būti įgaliota priimti deleguotąjį aktą, pagal kurį muitinei būtų leidžiama patikrinti šios papildomos informacijos ir informacijos, kurią ekonominės veiklos vykdytojas pateikė muitinei, nuoseklumą, kad būtų pagerinta žaislų, kuriems įforminta išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūra, atitiktis šiam reglamentui;
- (51) gaminio pase pateikta informacija padeda muitinėms patobulinti ir palengvinti rizikos valdymą ir sudaro sąlygas tikslingiau vykdyti kontrolę prie Sąjungos išorės sienų. Todėl muitinės turėtų turėti galimybę gauti ir naudoti gaminio pase ir registre esančią informaciją savo užduotims atlikti pagal Sąjungos teisės aktus, įskaitant rizikos valdymą pagal Reglamentą (ES) Nr. 952/2013;
- (52) tikslinga numatyti, kad *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* būtų paskelbtas pranešimas, kuriame būtų nurodyta data, kada pradės veikti [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento (ES) .../... dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo serijos numerį] 13 straipsnyje nurodyta registro ir ES muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistemos jungtis, kad visuomenei būtų sudarytos palankesnės sąlygos susipažinti su ta informacija;
- (53) muitinės atliekamas automatinis į Sąjungos rinką patenkančių žaislų gaminio paso nuorodos tikrinimas neturėtų pakeisti ar iš dalies pakeisti rinkos priežiūros institucijų pareigų, o turėtų tik papildyti bendrą į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolės sistemą. Žaislams ir toliau turėtų būti taikomas Reglamentas (ES) 2019/1020 siekiant užtikrinti, kad rinkos priežiūros institucijos, laikydamosi to reglamento, tikrintų gaminių pasuose pateiktą informaciją, tikrintų rinkoje esančius žaislus ir, jei valdžios institucijos, paskirtos vykdyti kontrolę prie Sąjungos išorės sienų, sustabdo išleidimą į laisvą apyvartą, vadovaudamosi Reglamento (ES) 2019/1020 VII skyriaus nuostatomis, nustatytų, ar žaislai atitinka reikalavimus ir ar jie kelia pavojų;
- (54) vaikai kasdien patiria iš įvairių šaltinių patenkančių skirtingų cheminių medžiagų poveikį. Užpildyta nemažai žinių apie sudėtinį cheminių medžiagų poveikį spragų. Tačiau cheminių medžiagų sauga paprastai vertinama vertinant atskiras chemines medžiagas ir kai kuriais atvejais mišinius, kurių specialiai dedama konkrečiais tikslais. Siekiant užtikrinti didžiausią vaikų apsaugą, paprastai žaisluose turėtų būti uždrausta naudoti kenksmingiausias medžiagas, siekiant užtikrinti, kad naudojant žaislus su jomis nebus susiduriama. Todėl nustatant konkrečių žaisluose esančių cheminių medžiagų ribines vertes turėtų būti atsižvelgiama į sudėtinį tos pačios cheminės medžiagos, patenkančios iš skirtingų šaltinių, poveikį. Be to, turėtų būti reikalaujama, kad gamintojai atliktų įvairių pavojų, kuriuos gali kelti žaislas, analizę ir įvertintų galimą tokių pavojų poveikį, taip pat, vertindami cheminius pavojus atsižvelgtų į žinomą žaisle esančių cheminių medžiagų kaupiamąjį ar sinergetinį poveikį, siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į riziką, kylančią dėl vienu

metu daromo kelių cheminių medžiagų poveikio. Be to, žaislai turi atitikti bendruosius teisės aktus dėl cheminių medžiagų, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006; šiuo reglamentu nekeičiamos prievolės vertinti pačių cheminių medžiagų ar mišinių saugą, kurios gali būti taikomos pagal tą reglamentą.

- (55) gamintojai turėtų parengti techninius dokumentus, kuriuose aprašomi visi svarbūs žaislų aspektai, įskaitant visų pavojų, kuriuos gali kelti žaislas, saugos vertinimą ir jų šalinimo būdus, kad rinkos priežiūros institucijos galėtų veiksmingai atlikti savo užduotis. Turėtų būti reikalaujama, kad gamintojas tuos techninius dokumentus pateiktų nacionalinėms valdžios institucijoms, joms paprašius, arba notifikuotosioms įstaigoms pagal atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą;
- (56) siekiant užtikrinti žaislų atitiktį esminiams reikalavimams, būtina nustatyti tinkamas atitikties vertinimo procedūras, kurių turi laikytis gamintojas. Paties gamintojo atsakomybe už atitikties vertinimą grindžiamos gamybos vidaus kontrolės pakanka tais atvejais, kai gamintojas laikėsi darniųjų standartų, kurių nuoroda paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, arba bendrųjų specifikacijų, kurios apima visus žaislo specialius saugos reikalavimus. Jei tokių darniųjų standartų arba bendrųjų specifikacijų nėra, žaislas turėtų būti pateikiamas trečiajai šaliai patvirtinti, šiuo atveju – ES tipo tyrimui. Ta pati tvarka turėtų būti taikoma, jei tokie standartai arba vienas iš standartų *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* buvo paskelbti su apribojimu arba jei gamintojas nesilaikė visų šių standartų ar specifikacijų arba jų laikėsi tik iš dalies. Gamintojas turėtų pateikti žaislą ES tipo tyrimui tais atvejais, kai jis mano, kad trečiosios šalies patikrinimas būtinas dėl žaislų pobūdžio, dizaino, konstrukcijos ar paskirties;
- (57) kadangi visoje Sąjungoje būtina užtikrinti žaislų atitikties vertinimą atliekančių įstaigų vienodai aukštą veikimo lygį ir kadangi visos tokios įstaigos turėtų vykdyti savo funkcijas tuo pačiu lygiu ir sąžiningos konkurencijos sąlygomis, reikėtų nustatyti reikalavimus, skirtus atitikties vertinimo įstaigoms, kurios pageidauja būti notifikuotos, kad galėtų pagal šį reglamentą teikti atitikties vertinimo paslaugas;
- (58) jei atitikties vertinimo įstaiga įrodo atitiktį darniuosiuose standartuose nustatytiems kriterijams, turėtų būti laikoma, kad ji atitinka šiame reglamente nustatytus atitinkamus reikalavimus;
- (59) šiame reglamente nustatytą sistemą turėtų papildyti akreditavimo sistema, numatyta Reglamente (EB) Nr. 765/2008. Kadangi akreditacija yra labai svarbi atitikties vertinimo įstaigų kompetencijos vertinimo priemonė, ją reikėtų taikyti notifikavimo tikslais. Visų pirma Reglamente (EB) Nr. 765/2008 numatyta skaidri akreditacija, kuria užtikrinamas būtinas pasitikėjimo atitikties sertifikatais lygis, turėtų būti vienintelė atitikties vertinimo įstaigų techninės kompetencijos įrodymo priemonė;
- (60) dažnai atitikties vertinimo įstaigos dalį savo veiklos, susijusios su atitikties vertinimu, paveda atlikti subrangovams arba pavaldžioms įstaigoms. Siekiant išsaugoti reikiamą rinkai pateiktų žaislų apsaugos lygį, labai svarbu, kad atitikties vertinimą atliekantys subrangovai ir pavaldžiosios įstaigos atitiktų notifikuotosioms įstaigoms keliamus atitikties vertinimo užduočių atlikimo reikalavimus. Todėl svarbu, kad atliekant notifikuojamų įstaigų kompetencijos bei veiklos rezultatų vertinimą ir jau notifikuotų įstaigų stebėseną taip pat būtų įtraukta subrangovų ir pavaldžių įstaigų veikla. Visų pirma reikėtų vengti pernelyg dažno kreipimosi į pavaldžias įstaigas ir subrangovus tokiu būdu, dėl kurio būtų suabejota notifikuotosios įstaigos kompetencija arba notifikuojančiosios institucijos vykdoma jos priežiūra;

- (61) siekiant užtikrinti vienodą žaislų atitikties vertinimo kokybės lygį, būtina ne tik konsoliduoti reikalavimus, kuriuos turi įvykdyti atitikties vertinimo įstaigos, pageidaujanti būti notifikuotomis, bet ir lygiagrečiai nustatyti reikalavimus, kuriuos turi vykdyti notifikuojančiosios institucijos ir kitos įstaigos, dalyvaujančios vertinant bei notifikuojant įstaigas ir atliekant jų stebėseną;
- (62) notifikuotosios įstaigos gali teikti paslaugas visoje Sąjungoje, todėl tikslinga suteikti kitoms valstybėms narėms ir Komisijai galimybę pareikšti prieštaravimus dėl notifikuotosios įstaigos. Todėl svarbu nustatyti laikotarpį, per kurį būtų galima išsiaiškinti visas abejones ar klausimus dėl atitikties vertinimo įstaigų kompetencijos prieš šioms įstaigoms pradedant veikti kaip notifikuotosioms įstaigoms. Komisija turėtų įgyvendinimo aktais prašyti, kad notifikuojančioji valstybė narė imtųsi būtinų taisomųjų priemonių notifikuotosios įstaigos, kuri neatitinka jos notifikavimo reikalavimų, atžvilgiu;
- (63) dėl konkurencingumo labai svarbu, kad notifikuotosios įstaigos atitikties vertinimo procedūras taikytų taip, kad ekonominės veiklos vykdytojams neatsirastų nereikalingos naštos. Dėl tos pačios priežasties ir siekiant užtikrinti vienodas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams reikia užtikrinti atitikties vertinimo procedūrų techninio taikymo nuoseklumą. Geriausias būdas tai pasiekti – notifikuotosioms įstaigoms tinkamai koordinuoti tarpusavio veiksmus ir bendradarbiauti. Toks koordinavimas ir bendradarbiavimas turėtų atitikti Sąjungos konkurencijos taisykles;
- (64) rinkos priežiūra yra svarbi priemonė, nes ji užtikrina tinkamą ir vienodą Sąjungos teisės aktų taikymą. Reglamentu (ES) 2019/1020 nustatoma gaminių, įskaitant žaislus, kuriems taikomi Sąjungos derinamieji teisės aktai, rinkos priežiūros sistema. Kadangi šiuo reglamentu pakeičiama Direktyva 2009/48/EB, žaislams toliau taikomos Reglamente (ES) 2019/1020 nustatytos į Sąjungos rinką patenkančių gaminių rinkos priežiūros ir kontrolės taisyklės, įskaitant to reglamento 4 straipsnyje nustatytą konkretų reikalavimą, kad žaislai turi būti pateikiami rinkai tik tuo atveju, jei yra Sąjungoje įsisteigęs ekonominės veiklos vykdytojas, atsakingas už tame straipsnyje nurodytas užduotis. Todėl valstybės narės turėtų organizuoti ir vykdyti žaislų rinkos priežiūrą pagal tą reglamentą;
- (65) Direktyvoje 2009/48/EB numatyta apsaugos procedūra, sudaranti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms sąlygas nagrinėti valstybės narės žaislams, kuriuos ji laiko neatitinkančiais reikalavimų, taikytos priemonės pagrįstumą. Ta procedūra užtikrinama, kad suinteresuotosios šalys būtų informuotos apie priemones, kurių ketinama imtis dėl žaislų, keliančių pavojų žmonių sveikatai ar saugai, ir kad tokius žaislus nuosekliai vertintų visos Sąjungos rinkos priežiūros institucijos. Todėl procedūra turėtų būti toliau taikoma;
- (66) tuo atveju, kai valstybė narė ir Komisija laikosi tos pačios nuomonės dėl valstybės narės taikomų priemonių pagrįstumo, Komisijos tolesnis dalyvavimas neturėtų būti reikalingas. Jei dėl tokios priemonės kyla prieštaravimų, Komisija įgyvendinimo aktais turėtų nustatyti, ar su žaislu susijusi nacionalinė priemonė yra pagrįsta;
- (67) Direktyvos 2009/48/EB įgyvendinimo patirtis parodė, kad rinkai tiekiami nauji žaislai, kurie, kai buvo pateikti rinkai, atitiko taikomus specialius saugos reikalavimus, tam tikrais atvejais kelia pavojų vaikams, todėl neatitinka bendrojo saugos reikalavimo. Reikėtų numatyti nuostatas, užtikrinančias, kad rinkos priežiūros institucijos galėtų imtis veiksmų dėl bet kokio pavojų vaikams keliančio žaislo, net jei jis atitinka konkrečius saugos reikalavimus. Komisija turėtų įgyvendinimo aktais nustatyti, ar

nacionalinė priemonė, susijusi su reikalavimus atitinkančiais žaislais, kurie, valstybės narės nuomone, kelia pavojų vaikų ar kitų asmenų sveikatai ir saugai, yra pagrįsta;

- (68) kad būtų atsižvelgta į technikos ir mokslo pažangą arba naujus mokslinius įrodymus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas siekiant pritaikyti specialius įspėjimus, kurie turi būti pritvirtinti prie žaislų, priimti konkrečius reikalavimus dėl žaisluose esančių cheminių medžiagų ir nustatyti nukrypti leidžiančias nuostatas, kad būtų įtraukti konkretūs žaisluose leidžiamų naudoti cheminių medžiagų, kurioms taikomi bendrieji draudimai, naudojimo būdai;
- (69) siekiant atsižvelgti į technikos ir mokslo pažangą, taip pat į rinkos priežiūros institucijų ir vaikų bei jų priežiūrėtojų skaitmeninio pasirengimo lygį, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas, dėl informacijos, kuri turi būti įtraukta į gaminio pasą, ir informacijos, kuri turi būti įtraukta į gaminių pasų registrą;
- (70) siekiant palengvinti muitinių darbą, susijusį su žaislais ir jų atitiktimi šiame reglamente nustatytiems reikalavimams, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant papildomą registre saugomą informaciją, kurią turi kontroliuoti muitinė, ir iš dalies keičiamas prekių kodų ir gaminių aprašymų, naudotinių muitiniam tikrinimui pagal šį reglamentą, sąrašas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87³⁹ I priedu;
- (71) pagal šį reglamentą priimant deleguotuosius aktus itin svarbu, kad Komisija, atlikdama parengiamąjį darbą, tinkamai konsultuotųsi, taip pat su ekspertais, ir tos konsultacijos vyktų vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁴⁰ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (72) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti išsamius žaislų gaminio paso techninius reikalavimus, taip pat nustatyti, ar konkretus gaminyje arba gaminių grupė turi būti laikoma žaislu pagal šį reglamentą. Išimtiniais atvejais, kai tai būtina siekiant pašalinti naujus atsirandančius rizikos veiksnius, kurie nėra tinkamai šalinami specialiais saugos reikalavimais, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos konkrečios priemonės, skirtos vaikams pavojų keliantiems rinkai tiekiamiems žaislams ar žaislų kategorijoms. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁴¹;

³⁹ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo, OL L 256, 1987 9 7, p. 1.

⁴⁰ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁴¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (73) valstybės narės turėtų numatyti už šio reglamento pažeidimus taikytinas sankcijas. Tos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios;
- (74) siekiant gamintojams ir kitiems ekonominės veiklos vykdytojams suteikti pakankamai laiko prisitaikyti prie šiame reglamente nustatytų reikalavimų, būtina numatyti pereinamąjį laikotarpį, per kurį Direktyvos 2009/48/EB reikalavimus atitinkantys žaislai gali būti pateikiami rinkai. Be to, laikotarpis, per kurį žaislai, jau pateikti rinkai pagal tą direktyvą, gali būti toliau tiekiami rinkai po šio reglamento taikymo pradžios, turėtų būti ribotas;
- (75) kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šio reglamento tikslo, tai yra užtikrinti aukšto lygio žaislų saugą, norint užtikrinti vaikų saugą ir sveikatą, kartu užtikrinant vidaus rinkos veikimą, ir dėl to veiksmo masto ir poveikio, to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomi esminiai reikalavimai žaislų saugai, siekiant užtikrinti aukštą vaikų ir kitų asmenų sveikatos apsaugos ir saugos lygį, taip pat laisvą žaislų judėjimą Sąjungoje.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas gaminiais, suprojektuotiems ir skirtiems vien tik arba ne vien tik žaisti vaikams iki 14 metų (toliau – žaislai).

Šiame reglamente laikoma, kad gaminys skirtas žaisti vaikams iki 14 metų arba bet kurios kitos konkrečios amžiaus grupės vaikams iki 14 metų, kai vienas iš tėvų arba prižiūrėtojas dėl to gaminio funkcijų, matmenų ir savybių gali pagrįstai manyti, kad jis skirtas žaisti atitinkamos amžiaus grupės vaikams.

2. Šis reglamentas netaikomas I priede išvardytiems gaminiais.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma, ar konkretūs gaminiai ar gaminių kategorijos atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus ir todėl jie gali arba negali būti laikomi žaislais, kaip apibrėžta šiame reglamente. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 50 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) tiekimas rinkai – žaislo, skirto platinti, vartoti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo;
- (2) pateikimas rinkai – žaislo tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
- (3) gamintojas – fizinis arba juridinis asmuo, pagaminęs žaislą arba užsakęs suprojektuoti arba pagaminti žaislą ir parduodantis tą žaislą to asmens vardu arba naudodamas jo prekės ženklą;
- (4) įgaliotasis atstovas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis ar juridinis asmuo, gavęs raštišką gamintojo įgaliojimą vykdyti konkrečias užduotis pastarojo vardu;
- (5) importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris pateikia žaislą iš trečiosios šalies į Sąjungos rinką;
- (6) platintojas – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, išskyrus gamintoją arba importuotoją, kuris tiekia žaislą rinkai;
- (7) užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas – užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas, apibrėžtas Reglamento (ES) 2019/1020 2 straipsnio 11 punkte;
- (8) ekonominės veiklos vykdytojas – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas, platintojas ir užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas;
- (9) elektroninė prekyvietė – elektroninė prekyvietė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/988 3 straipsnio 14 punkte;
- (10) darnusis standartas – darnusis standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 punkte;
- (11) Sąjungos derinamieji teisės aktai – Sąjungos teisės aktai, įtraukti į Reglamento (ES) 2019/1020 I priede pateiktą sąrašą, ir kiti Sąjungos teisės aktai, kuriais suderinamos gaminių, kuriems taikomas tas reglamentas, pardavimo sąlygos;
- (12) CE ženklas – ženklas, kuriuo gamintojas nurodo, kad žaislas atitinka taikomus reikalavimus, nustatytus Sąjungos derinamaisiais teisės aktais, kuriuose numatytas ženklavimas šiuo ženklu;
- (13) žaislo modelis – grupė žaislų, kurie atitinka šias sąlygas:
 - (a) už juos atsakingas tas pats gamintojas,
 - (b) jų dizainas ir techninės savybės yra vienodi,
 - (c) jie pagaminti naudojant vienodas medžiagas ir gamybos procesus,
 - (d) jie apibrėžiami tipo numeriu arba kitu elementu, dėl kurio juos galima identifikuoti kaip grupę;
- (14) duomenų saitas – brūkšninio kodo ženklas, dvimatis ženklas ar kita prietaisu nuskaitoma automatinio identifikavimo duomenų fiksavimo priemonė;
- (15) unikalus gaminio identifikatorius – unikali ženklių seka žaislams identifikuoti, kuri leidžia pasinaudoti interneto nuoroda į gaminio pasą;

- (16) unikalus veiklos vykdytojo identifikatorius – unikali ženklų seka žaislų vertės grandinės dalyviams identifikuoti;
- (17) išleidimas į laisvą apyvartą – Reglamento (ES) Nr. 952/2013 201 straipsnyje nustatyta muitinės procedūra;
- (18) muitinė – muitinė, apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 1 punkte;
- (19) ES muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistema – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2399⁴² 4 straipsnyje nurodyta sistema;
- (20) atitikties vertinimas – vertinimo, ar įrodyta, kad įvykdyti esminiai reikalavimai, susiję su žaislu, procesas;
- (21) atitikties vertinimo įstaiga – įstaiga, vykdanči atitikties vertinimo veiklą, įskaitant kalibravimą, bandymus, sertifikavimą ir patikrinimus;
- (22) akreditavimas – akreditavimas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 10 punkte;
- (23) nacionalinė akreditacijos įstaiga – nacionalinė akreditacijos įstaiga, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 11 punkte;
- (24) pavojus – galimas žalos šaltinis;
- (25) rizika – pavojaus atsiradimo tikimybės ir to pavojaus sukeltos žalos sunkumo derinys;
- (26) susigrąžinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama, kad būtų grąžintas galutiniam naudotojui jau pateiktas žaislas;
- (27) pašalinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama užkirsti kelią žaislo tiekimo grandinėje tiekimui rinkai;
- (28) rinkos priežiūros institucija – rinkos priežiūros institucija, apibrėžta Reglamento (ES) 2019/1020 3 straipsnio 4 punkte;
- (29) funkcinis žaislas – žaislas, kuris veikia ir yra naudojamas taip pat, kaip ir suaugusiems skirtas gaminys, prietaisas arba įrenginys, ir gali būti sumažintas jų modelis;
- (30) vandens žaislas – naudoti sekliame vandenyje skirtas žaislas, kuris gali išlaikyti ar palaikyti vaiką vandenyje;
- (31) judrumo žaislas – žaislas, skirtas naudoti buityje, kurio atraminė struktūra judant lieka stacionari ir kuris yra skirtas kopti, šokinėti, sūpuotis, čiuožti, svyruoti, suktis, ropoti, šliaužti ar atlikti bet kokią jų kombinaciją;
- (32) cheminis žaislas – žaislas, skirtas tiesiogiai liesti chemines medžiagas ir mišinius;
- (33) uoslės lavinimo žaidimas – žaislas, kuriuo žaidžiant siekiama padėti vaikui išmokti atpažinti įvairius, taip pat ir malonius, kvapus;
- (34) kosmetikos rinkinys – žaislas, kuriuo žaidžiant siekiama padėti vaikui išmokti gaminti tokius kosmetikos gaminius kaip kvepalai, muilas, kremas, šampūnas,

⁴² 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2399, kuriuo sukuriamas Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013 (OL L 317, 2022 12 9, p. 1).

plaukų minkštiklis, vonios putos, dantų pasta, taip pat blizgis, lūpų dažai ir kiti makiažo gaminiai;

- (35) ragavimo žaidimas – žaidimas, kurio tikslas – suteikti vaikams galimybę gaminti saldumynus ar patiekalus naudojant maisto ingredientus, įskaitant skysčius, miltelius ir kvapiąsias medžiagas;
- (36) susirūpinimą kelianti medžiaga – susirūpinimą kelianti medžiaga, apibrėžta Reglamento (ES) .../... [*dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo*] 2 straipsnio 28 punkte.

4 straipsnis

Laisvas judėjimas

- 1. Dėl priežasčių, susijusių su sveikata ir sauga ar kitais aspektais, kuriems taikomas šis reglamentas, valstybės narės netrukdo tiekti rinkai šio reglamento reikalavimus atitinkančius žaislus.
- 2. Valstybės narės netrukdo eksponuoti šio reglamento neatitinkančio žaislo prekybos mugėse, parodose, pristatymuose ar panašiuose renginiuose, jei pateikiamas matomas ženklas, kuriame aiškiai nurodyta, kad žaislas neatitinka šio reglamento ir nebus tiekiamas rinkai tol, kol nėra užtikrinta jo atitiktis reikalavimams.

Mugėse, parodose ir pristatymuose ekonominės veiklos vykdytojai turi imtis tinkamų žmonių apsaugą užtikrinančių priemonių.

5 straipsnis

Gaminiams keliami reikalavimai

- 1. Žaislai pateikiami rinkai tik tuo atveju, jei jie atitinka esminius saugos reikalavimus, įskaitant 2 dalyje nustatytus saugos reikalavimus (toliau – bendrasis saugos reikalavimas) ir II priede nustatytus saugos reikalavimus (toliau – specialūs saugos reikalavimai).
- 2. Žaislai neturi kelti rizikos naudotojų ar trečiųjų šalių saugai ar sveikatai, įskaitant vaikų psichologinę ir psichikos sveikatą, gerovę ir kognityvinį vystymąsi, kai jie naudojami pagal paskirtį arba numanomą būdu, atsižvelgiant į vaikų elgseną.

Vertinant pirmoje pastraipoje nurodytą riziką atsižvelgiama į naudotojų ir, kai tinkama, jų prižiūrėtojų gebėjimus. Jei žaislas skirtas naudoti vaikams iki 36 mėnesių arba kitų nurodytų amžiaus grupių vaikams, atsižvelgiama į tos konkrečios amžiaus grupės naudotojų gebėjimus.

- 3. Rinkai pateikti žaislai turi atitikti esminius saugos reikalavimus per jų numatomą naudojimo laikotarpį.

6 straipsnis

Įspėjimai

- 1. Jei būtina užtikrinti saugų žaislų naudojimą, ant jų turi būti bendro pobūdžio įspėjimas, kuriame nurodomi atitinkami naudojimo apribojimai. Naudojimo apribojimai turi apimti bent minimalų ir maksimalų naudotojų amžių, ir tam tikrais atvejais reikiamus žaislo naudotojų gebėjimus, maksimalų ar minimalų naudotojų

svorį ir būtinybę užtikrinti, kad žaislas būtų naudojamas tik prižiūrint suaugusiems.

2. Pagal III priede išdėstytas kiekvienos žaislų kategorijos taisyklės įspėjimai turi būti nurodyti ant šių kategorijų žaislų:

- (a) žaislų, kurie nėra skirti vaikams iki 36 mėnesių;
- (b) judrumo žaislų;
- (c) funkcinių žaislų;
- (d) cheminių žaislų;
- (e) pačiūžų, riedučių, vienaėlių riedučių, riedlenčių, motorolerių ir vaikiškų žaislinių dviračių;
- (f) vandens žaislų;
- (g) maiste esančių žaislų;
- (h) apsauginių kaukių ir šalmų imitacijų;
- (i) žaislų, skirtų kabinti ant lopšio, vaikiškos lovytės arba vaikiško vežimėlio naudojant virveles, siūlus, gumines juosteles arba juostas;
- (j) uoslės lavinimo žaidimų, kosmetikos rinkinių ir ragavimo žaidimų pakuočių.

Ant žaislų neturi būti nurodomas vienas ar daugiau III priede išdėstytų įspėjimų, jei jie prieštarauja pagal funkcijas, matmenis ir savybes nustatytai žaislo paskirčiai.

3. Gamintojas įspėjimus pateikia ant žaislo, prie žaislo tvirtinamoje etiketėje arba ant pakuotės, o prireikus – prie žaislo pridedamose naudojimo instrukcijose, taip, kad jie būtų aiškiai matomi, lengvai įskaitomi ir suprantami bei tikslūs. Tinkami įspėjimai turi būti tvirtinami prie mažų žaislų, kurie parduodami be pakuočių.

Įspėjimai turi būti aiškiai matomi pirkinį ketinančiam įsigyti vartotojui, taip pat ir tais atvejais, kai perkama nuotoliniu būdu. Įspėjimai turi būti pakankamo dydžio, kad būtų užtikrintas jų matomumas.

4. Etiketėse ir prie žaislų pridedamose naudojimo instrukcijose turi būti atkreipiamas vaikų arba jų prižiūrėtojų dėmesys į būdingus pavojus ir riziką su žaislais žaidžiančių vaikų sveikatai ir saugai, taip pat į būdus jų išvengti.

II SKYRIUS

EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS

7 straipsnis

Gamintojų pareigos

- 1. Pateikdami žaislus rinkai gamintojai užtikrina, kad žaislai buvo suprojektuoti ir pagaminti laikantis esminių saugos reikalavimų.
- 2. Prieš pateikdami žaislus rinkai, gamintojai parengia 23 straipsnyje nurodytus būtinus techninius dokumentus ir atlieka 22 straipsnyje nurodytą taikytiną atitikties vertinimo procedūrą arba paveda ją atlikti.

Jeigu taikant pirmoje pastraipoje nurodytą procedūrą įrodoma žaislo atitiktis šiame reglamente nustatytiems taikomiems reikalavimams, prieš pateikdami žaislą rinkai gamintojai:

- (a) sukuria žaislui skirtą gaminio pasą pagal 17 straipsnį;
- (b) prie žaislo arba prie žaislo pritvirtintos etiketės pritvirtina duomenų saitą pagal 17 straipsnio 5 dalį;
- (c) paženklina CE ženklu pagal 16 straipsnio 1 dalį;
- (d) į 19 straipsnio 1 dalyje nurodytą gaminių pasų registrą įkelia unikalų gaminio identifikatorių ir unikalų veiklos vykdytojo identifikatorių, taip pat visą kitą papildomą informaciją, nustatytą deleguotuoju aktu, priimtu pagal 46 straipsnio 2 dalį.

- 3. Gamintojai saugo techninius dokumentus ir gaminio pasą 10 metų po to, kai žaislas, kuriam taikomi tie dokumentai arba gaminio pasas, buvo pateiktas rinkai.
- 4. Gamintojai užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros, kurias taikant būtų išlaikoma serijinės gamybos būdu gaminamų žaislų atitiktis šiam reglamentui. Turi būti tinkamai atsižvelgiama į žaislų projektavimo ar charakteristikų pakeitimus ir 13 straipsnyje nurodytų darnųjų standartų arba 14 straipsnyje nurodytų bendrųjų specifikacijų, pagal kurias deklaruojama žaislo atitiktis arba kurias taikant tikrinama jo atitiktis, pakeitimus.

Kai gamintojai, atsižvelgdami į žaislo keliamą riziką, mano, kad tai būtina vartotojų sveikatai apsaugoti ir saugai užtikrinti, jie tiria parduodamų žaislų bandinius.

- 5. Gamintojai užtikrina, kad ant žaislų būtų nurodytas tipo, partijos ar serijos ar modelio numeris ar kitas elementas, leidžiantis nustatyti jų tapatumą, arba, jeigu dėl žaislo dydžio ar pobūdžio to neįmanoma padaryti, užtikrina, kad informacija būtų nurodyta ant pakuotės ar žaislą lydinčiame dokumente.
- 6. Gamintojai ant žaislo arba, kai tai neįmanoma, ant pakuotės arba kartu su žaislu pateikiamuose dokumentuose nurodo savo pavadinimą, registruotąjį prekybinį pavadinimą arba registruotąjį prekių ženklą ir pašto ir elektroninio pašto adresą, kuriais su jais galima susisiekti. Gamintojai nurodo vieną adresą, kuriuo galima su jais susisiekti.
- 7. Gamintojai užtikrina, kad prie žaislo būtų pridėtos naudojimo instrukcijos ir saugos informacija vartotojams ir kitiems galutiniams naudotojams lengvai suprantama kalba ar kalbomis, kurias nustato atitinkama valstybė narė. Tokios instrukcijos ir informacija turi būti aiškios, suprantamos ir įskaitomos.
- 8. Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad rinkai jų pateiktas žaislas neatitinka šio reglamento, nedelsdami imasi taisomųjų priemonių siekdami užtikrinti žaislo atitiktį, jį pašalinti iš rinkos arba susigrąžinti, jeigu būtina.

Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad žaislas kelia riziką, nedelsdami apie tai praneša:

- (a) valstybių narių, kurių rinkai buvo tiekti tokie žaislai, rinkos priežiūros institucijoms per *SAFETy Business Gateway* sistemą, nurodytą Reglamento (ES) 2023/988 26 straipsnyje, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie bet kurią neatitiktį ir apie visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi, ir

- (b) vartotojams arba kitiems galutiniams naudotojams pagal Reglamento (ES) 2023/988 35 ar 36 straipsnį arba pagal abu straipsnius.
9. Gavę pagrįstą nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymą, gamintojai suteikia jai visą informaciją ir dokumentus, būtinus žaislo atitikčiai įrodyti, kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Tai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti žaislą, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą riziką.
 10. Gamintojai užtikrina, kad kiti ekonominės veiklos vykdytojai, Reglamento (ES) 2019/1020 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas ekonominės veiklos vykdytojas ir elektroninės prekyvietės atitinkamoje tiekimo grandinėje būtų laiku informuojami apie bet kokią gamintojų nustatytą neatitiktį.
 11. Gamintojai viešai paskelbia telefono numerį, elektroninio pašto adresą, specialią savo interneto svetainės skiltį arba kitą ryšių kanalą, kad vartotojai ar kiti galutiniai naudotojai galėtų teikti skundus dėl žaislų saugos ir informuoti gamintojus apie bet kokius su tokiais žaislais susijusius nelaimingus atsitikimus ar saugos problemas, su kuriais jie susidūrė. Tai darydami gamintojai privalo atsižvelgti į asmenų su negalia prieigos poreikius.
 12. Gamintojai tiria 11 dalyje nurodytus skundus ir informaciją ir tvarko tų skundų ir tos informacijos, taip pat atšaukimo ir kitų taisomųjų priemonių, kurių imtasi siekiant užtikrinti žaislų atitiktį šiam reglamentui, vidaus registrą.
 13. 12 dalyje nurodytame vidaus registre saugomi tik tie asmens duomenys, kurie yra būtini, kad gamintojas galėtų ištirti 11 dalyje nurodytą skundą arba informaciją. Tokie duomenys saugomi tik tol, kol tai būtina tyrimui atlikti, ir bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip penkerius metus po duomenų įvedimo į registrą dienos.

8 straipsnis

Įgaliotieji atstovai

1. Gamintojas gali rašytiniu įgaliojimu paskirti įgaliotąjį atstovą.
2. Įgaliotasis atstovas negali būti įgaliotas vykdyti 7 straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų ir 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos pareigos rengti techninius dokumentus.
3. Įgaliotasis atstovas atlieka gamintojo pateiktame įgaliojime nurodytas užduotis ir rinkos priežiūros institucijų prašymu pateikia įgaliojimo kopiją. Įgaliojime nustatoma, kad įgaliotajam atstovui leidžiama atlikti bent jau šiuos veiksmus:
 - (a) atiduoti techninius dokumentus nacionalinių priežiūros institucijų žinion ir užtikrinti, kad gaminio pasas būtų prieinamas, kaip nurodyta 17 straipsnio 2 dalyje, 10 metų po to, kai žaislas, kuriam taikomi tie dokumentai, buvo pateiktas rinkai;
 - (b) to pagrįstai pageidaujančiai kompetentingai nacionalinei institucijai suteikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus žaislo atitikčiai įrodyti;
 - (c) kompetentingų nacionalinių institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis ir pranešti apie veiksmus, kurių imamasi siekiant pašalinti su jo įgaliojimu susijusių žaislų keliamą riziką.
4. Kai už Sąjungos ribų įsisteigęs gamintojas paskiria įgaliotąjį atstovą, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, į rašytinį įgaliojimą turi būti įtrauktos Reglamento (ES) 2019/1020 4 straipsnio 3 dalyje nustatytos užduotys.

9 straipsnis

Importuotojų pareigos

1. Importuotojai rinkai pateikia tik šį reglamentą atitinkančius žaislus.
2. Prieš pateikdami žaislus rinkai, importuotojai užtikrina, kad:
 - (a) gamintojas atliktų tinkamą atitikties vertinimo procedūrą ir parengtų 7 straipsnio 2 dalyje nurodytus techninius dokumentus;
 - (b) prie žaislo būtų pridėtos naudojimo instrukcijos ir saugos informacija pagal 7 straipsnio 7 dalį ta kalba ar kalbomis, kurią vartotojai ar kiti galutiniai naudotojai lengvai suprastų, kaip nustatė atitinkama valstybė narė;
 - (c) gamintojas sukurtų žaislui skirtą gaminio pasą pagal 7 straipsnio 2 dalį;
 - (d) prie žaislo būtų pritvirtintas duomenų saitas pagal 17 straipsnio 5 dalį;
 - (e) atitinkama gaminio pase nurodyta informacija būtų įtraukta į 19 straipsnio 1 dalyje nurodytą gaminių pasų registrą;
 - (f) žaislas būtų paženklintas CE ženklu pagal 16 straipsnį;
 - (g) gamintojas įvykdytų 7 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

Kai importuotojai mano ar turi pagrindo manyti, kad žaislas neatitinka esminių saugos reikalavimų, jie žaislo nepateikia rinkai, kol neužtikrinta jo atitiktis.

Kai importuotojai mano arba turi pagrindo manyti, kad žaislas kelia riziką, jie nedelsdami apie tai praneša:

- (a) gamintojui;
 - (b) rinkos priežiūros institucijoms, pasinaudodami Reglamento (ES) 2023/988 26 straipsnyje nurodyta sistema *SAFETY Business Gateway*;
 - (c) vartotojams arba kitiems galutiniams naudotojams pagal Reglamento (ES) 2023/988 35 ar 36 straipsnį arba pagal abu straipsnius.
3. Importuotojai ant žaislo arba, kai tai neįmanoma, ant pakuotės arba kartu su žaislu pateikiamuose dokumentuose nurodo savo pavadinimą, registruotąjį prekybinį pavadinimą arba registruotąjį prekių ženklą ir pašto ir elektroninio pašto adresą, kuriais su jais galima susisiekti.
4. Tuo metu, kai atsakomybė už žaislą tenka importuotojams, jie užtikrina, kad dėl sandėliavimo ar transportavimo sąlygų nekiltų pavojus žaislo atitikčiai esminiems saugos reikalavimams.
5. Kai importuotojai, atsižvelgdami į žaislo keliamą riziką, mano, kad tai būtina vartotojų arba kitų galutinių naudotojų sveikatai apsaugoti ir saugai užtikrinti, importuotojai tiria parduodamų žaislų bandinius.
6. Importuotojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad rinkai jų pateiktas žaislas neatitinka atitinkamų Sąjungos derinamųjų teisės aktų, nedelsdami imasi taisomųjų priemonių siekdami užtikrinti žaislo atitiktį, jį pašalinti iš rinkos arba susigrąžinti, jeigu būtina.

Kai importuotojai mano arba turi pagrindo manyti, kad žaislas, kurį jie pateikė rinkai, kelia pavojų vartotojų ir kitų galutinių naudotojų sveikatai ir saugai, jie apie tai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkoms jie tiekė žaislą, kompetentingoms

nacionalinėms institucijoms ir pateikia išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi.

7. Importuotojai saugo žaislo unikalų gaminio identifikatorių 10 metų po žaislo pateikimo rinkai, kad rinkos priežiūros institucijos galėtų jį patikrinti, ir užtikrina, kad tų institucijų prašymu joms galėtų būti pateikti 23 straipsnyje nurodyti techniniai dokumentai.
8. Gavę pagrįstą nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymą, importuotojai suteikia jai visą informaciją ir dokumentus, būtinus žaislo atitikčiai įrodyti, kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Tai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti rinkai jų pateiktų žaislų keliamą riziką.
9. Importuotojai patikrina, ar gamintojas užtikrina, kad 7 straipsnio 11 dalyje nurodytas ryšių kanalas būtų viešai prieinamas vartotojams ar kitiems galutiniams naudotojams, kad jie galėtų pateikti skundus dėl žaislų saugos ir pateikti informaciją apie jų patirtus su žaislu susijusius nelaimingus atsitikimus arba saugos klausimus. Jei ryšių kanalo nėra, importuotojai pasirūpina, kad jis būtų, atsižvelgdami į asmenų su negalia prieigos poreikius.
10. Importuotojai nagrinėja šio straipsnio 9 dalyje nurodytus skundus ir informaciją, kuriuos jie gavo gamintojo parūpintu ryšių kanalu arba pačių importuotojų parūpintu ryšių kanalu ir kurie yra susiję su žaislais, kuriuos importuotojai tiekė rinkai. Importuotojai tuos skundus, taip pat susigrąžinimus ir visas kitas taisomąsias priemones, kurių imtasi, kad žaislai atitiktų šį reglamentą, pateikia 7 straipsnio 12 dalyje nurodytame registre arba savo vidaus registre.
Importuotojai laiku informuoja gamintoją, platintojus ir, kai taikoma, elektronines prekyvietes apie atliktą tyrimą ir to tyrimo rezultatus.
11. 10 dalyje nurodytame importuotojų vidaus registre saugomi tik tie asmens duomenys, kurie yra būtini, kad importuotojas galėtų ištirti 9 dalyje nurodytą skundą arba informaciją. Tokie duomenys saugomi tik tol, kol tai būtina tyrimui atlikti, ir bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip penkerius metus po duomenų įvedimo į registrą dienos.

10 straipsnis

Platintojų pareigos

1. Platintojai, tiekdami žaislą rinkai, veikia deramai laikydamiesi šio reglamento reikalavimų.
2. Prieš tiekdami žaislą rinkai, platintojai patikrina, ar įvykdytos šios sąlygos:
 - (a) prie žaislo yra pridėtos instrukcijos ir saugos informacija vartotojams ar kitiems galutiniams naudotojams lengvai suprantama kalba ar kalbomis, kaip nustato valstybė narė, kurios rinkai patiektas žaislas;
 - (b) prie žaislo yra pritvirtintas duomenų saitas pagal 17 straipsnio 5 dalį ir žaislas paženklintas CE ženklu pagal 16 straipsnį ir
 - (c) gamintojas ir importuotojas įvykdė 7 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, 7 straipsnio 5, 6 ir 11 dalyse bei 9 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

Kai platintojai mano ar turi pagrindo manyti, kad žaislas neatitinka esminių saugos reikalavimų, jie žaislo netiekia rinkai, kol neužtikrinta jo atitiktis.

Kai platintojai mano arba turi pagrindo manyti, kad žaislas kelia riziką, jie nedelsdami apie tai praneša:

- (a) gamintojui arba importuotojui;
 - (b) rinkos priežiūros institucijoms, pasinaudodami Reglamento (ES) 2023/988 26 straipsnyje nurodyta *SAFETy Business Gateway* sistema;
 - (c) vartotojams arba kitiems galutiniams naudotojams pagal Reglamento (ES) 2023/988 35 ar 36 straipsnį arba pagal abu straipsnius.
3. Tuo metu, kai atsakomybė už žaislą tenka platintojams, jie užtikrina, kad dėl sandėliavimo ar transportavimo sąlygų nekiltų pavojus žaislo atitikčiai esminiam saugos reikalavimui.
4. Platintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad jų rinkai patiektas žaislas neatitinka šio reglamento, užtikrina, kad būtų imtasi būtinų taisomųjų priemonių to žaislo atitikčiai užtikrinti, jį pašalinti arba susigrąžinti, jeigu būtina.
- Kai platintojai mano arba turi pagrindo manyti, kad žaislas, kurį jie patiekė rinkai, kelia pavojų, jie apie tai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkoms jie tiekė žaislą, rinkos priežiūros institucijoms ir pateikia išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi.
5. Gavę pagrįstą nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymą, platintojai suteikia jai visą informaciją ir dokumentus, būtinus žaislo atitikčiai įrodyti, kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Šiai institucijai pageidaujant, jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti žaislą, kuriuos jie tiekė rinkai, keliamą riziką.

11 straipsnis

Atvejai, kai gamintojų pareigos taikomos importuotojams ir platintojams

Šiame reglamente importuotojas arba platintojas laikomi gamintoju ir todėl jis įgyja 7 straipsnyje nustatytas gamintojo pareigas, jei toks importuotojas arba platintojas pateikia žaislą rinkai savo vardu ar naudodamas savo prekės ženklą arba pakeičia žaislą, kuris jau pateiktas rinkai, taip, kad galėtų pasikeisti žaislo atitiktis taikomiems šio reglamento reikalavimams.

12 straipsnis

Ekonominės veiklos vykdytojų identifikavimas

1. Ekonominės veiklos vykdytojai, paprašius rinkos priežiūros institucijoms nurodo šią informaciją:
 - (a) kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuris jiems pristatė žaislą;
 - (b) kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuriam jie pristatė žaislą.
2. Ekonominės veiklos vykdytojai, šiuo atveju gamintojas, turi teikti 1 pastraipoje nurodytą informaciją 10 metų laikotarpiu po to, kai žaislas buvo pateiktas rinkai, o kiti ekonominių operacijų vykdytojai – 10 metų laikotarpiu po to, kai jiems buvo tas žaislas pateiktas.

III SKYRIUS

ŽAISLŲ ATITIKTIS

13 straipsnis

Atitikties prielaida

Laikomasi prielaidos, kad žaislai, atitinkantys darniuosius standartus, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, arba jų dalis, atitinka esminius saugos reikalavimus tiek, kiek juos apima tie standartai arba jų dalys.

14 straipsnis

Bendrosios specifikacijos

1. Laikomasi prielaidos, kad žaislai, kurie atitinka šio straipsnio 2 dalyje nurodytas bendrąsias specifikacijas ar jų dalis, atitinka esminius saugos reikalavimus tiek, kiek juos apima tos bendrosios specifikacijos arba jų dalys.
2. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti esminių saugos reikalavimų bendrąsias specifikacijas, kai įvykdomos šios sąlygos:
 - (a) nėra tuos reikalavimus apimančio darniojo standarto, kurio nuoroda paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, arba tas standartas neatitinka tų reikalavimų, kuriuos turėtų apimti;
 - (b) Komisija pagal Reglamento Nr. 1025/2012 10 straipsnio 1 dalį paprašė vienos ar daugiau Europos standartizacijos organizacijų parengti arba peržiūrėti tų reikalavimų Europos standartus ir yra įvykdyta viena iš šių sąlygų:
 - (1) to prašymo nepriėmė nė viena Europos standartizacijos organizacija, kuriai jis pateiktas;
 - (2) tą prašymą priėmė bent viena iš Europos standartizacijos organizacijų, kurioms jis pateiktas, tačiau prašomi Europos standartai:
 - (a) nepriimti iki prašyme nurodyto termino;
 - (b) neatitinka prašymo arba
 - (c) neatitinka tų reikalavimų, kuriuos turi apimti.

Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 50 straipsnio 3 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

3. Kai darniojo standarto nuorodos skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, Komisija įvertina, ar šio straipsnio 2 dalyje nurodytus įgyvendinimo aktus, kurie apima tą patį esminį saugos reikalavimą, reikia panaikinti arba iš dalies pakeisti.

15 straipsnis

Bendrieji ženklinimo CE ženklų principai

Rinkai tiekiami žaislai ženklinami CE ženklu.

Ženklinimui CE ženklų taikomi bendrieji principai, nustatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.

16 straipsnis

Ženklinimo CE ženklų taisyklės ir sąlygos

1. Žaislas, prie žaislo pridedama etiketė arba žaislo pakuotė ženklinama CE ženklu taip, kad šis ženklas būtų matomas, įskaitomas ir negalėtų būti panaikintas.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, tais atvejais, kai žaislai yra maži arba turi mažų detalių, CE ženklą galima nurodyti prie žaislo pridedamame informaciniame lapelyje.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, tais atvejais, kai žaislais prekiaujama prekių stenduose, kuriuose techniškai neįmanoma kiekvieną atskirą žaislą paženklinti CE ženklu, CE ženklas gali būti tvirtinamas prie prekių stendo, jeigu prekių stendas iš pradžių buvo naudojamas kaip žaislo pakuotė.

Jei CE ženklo, kuriuo paženklintas žaislas, nematyti per pakuotę, juo turi būti paženklinta ir pakuotė.
2. Žaislas ženklinamas CE ženklu prieš pateikiant jį rinkai.
3. Kai taikytina pagal 6 straipsnį, prie CE ženklo turi būti pateikiama piktograma arba bet koks kitas įspėjimas, nurodantis konkrečią riziką ar naudojimo atvejį.
4. Valstybės narės naudojami esamais mechanizmais siekdamos užtikrinti, kad būtų tinkamai taikoma tvarka, kuria reglamentuojamas ženklinimas CE ženklu, ir netinkamo tokio ženklinimo atveju imasi tinkamų veiksmų.

IV SKYRIUS **GAMINIO PASAS**

17 straipsnis

Gaminio pasas

1. Prieš pateikdami žaislą rinkai, gamintojai sukuria to žaislo gaminio pasą. Gaminio pasas turi atitikti šiame straipsnyje ir 18 straipsnyje nustatytus reikalavimus.
2. Gaminio pasas:
 - (a) turi atitikti konkretų žaislo modelį;
 - (b) jame nurodoma, kad įrodyta žaislo atitiktis šiame reglamente nustatytiems reikalavimams, visų pirma esminiams saugos reikalavimams;
 - (c) jame pateikiama bent VI priedo I dalyje nurodyta informacija;
 - (d) turi būti atnaujintas;
 - (e) turi būti pateikiamas valstybės narės, kurioje žaislas tiekiamas rinkai, reikalaujama kalba ar kalbomis;
 - (f) turi būti prieinamas vartotojams arba kitiems galutiniams naudotojams, rinkos priežiūros institucijoms, muitinėms, notifikuotosioms įstaigoms, Komisijai ir kitiems ekonominės veiklos vykdytojams;

- (g) turi būti prieinamas 10 metų po žaislo pateikimo rinkai, taip pat gaminio pasą sukūrusio ekonominės veiklos vykdytojo nemokumo, likvidavimo arba veiklos nutraukimo Sąjungoje atvejais;
 - (h) turi būti prieinamas per duomenų saitą;
 - (i) turi atitikti pagal 10 dalį nustatytus specialiuosius ir techninius reikalavimus.
3. Be 2 dalyje nurodytos informacijos, gaminio pase gali būti pateikiama VI priedo II dalyje nurodyta informacija.
 4. Sukurdamas gaminio pasą, gamintojas prisiima atsakomybę už žaislo atitiktį šiam reglamentui.
 5. Duomenų saitas turi būti fiziškai pateiktas ant žaislo arba prie jo pritvirtintos etiketės, laikantis pagal 10 dalį priimto įgyvendinimo akto. Jei žaislai yra maži arba turi mažų detalių, duomenų saitas gali būti pritvirtintas prie žaislo pakuotės. Jis turi būti aiškiai matomas vartotojui prieš perkant ir rinkos priežiūros institucijoms, įskaitant atvejus, kai žaislas tiekiamas nuotolinės prekybos būdu.
 6. Jei kituose Sąjungos teisės aktuose reikalaujama, kad informacija apie žaislą būtų prieinama per duomenų saitą, pagal šį reglamentą ir kitus Sąjungos teisės aktus reikalaujamai informacijai pateikti naudojamas vienas duomenų saitas.
 7. Jei kituose žaislams taikomuose Sąjungos teisės aktuose reikalaujama gaminio paso, sukuriama vienas žaislams skirtas gaminio pasas, kuriame pateikiama pagal šį reglamentą būtina informacija ir visa kita informacija, kurią reikalaujama pateikti gaminio pase pagal tuos kitus Sąjungos teisės aktus.
 8. Nukrypstant nuo 2 dalies c punkto, kai informacijos apie susirūpinimą keliančias žaisluose naudojamas chemines medžiagas reikalavimai nustatyti deleguotajame akte, priimtame pagal Reglamento .../... [Leidinių biuro prašoma įrašyti: Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento] 4 straipsnį, nebereikia pateikti šio reglamento VI priedo I dalies k punkte nurodytos informacijos.
 9. Ekonominės veiklos vykdytojai per 5 dalyje nurodytą duomenų saitą gali pateikti ne tik 6 ir 7 dalyse nurodytą informaciją, bet ir kitą informaciją. Tokiu atveju ta informacija aiškiai atskiriama nuo informacijos, kurios reikalaujama pagal šį reglamentą ir, kai tinkama, pagal kitus Sąjungos teisės aktus.
 10. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi specialieji ir techniniai reikalavimai, susiję su žaislams skirtu gaminio pasu. Tie reikalavimai visų pirma:
 - (a) naudotinių duomenų saitų tipus;
 - (b) duomenų saito išdėstymo schemą ir vietą;
 - (c) techninius paso elementus, kuriems taikomi nustatyti Europos arba tarptautiniai standartai;
 - (d) subjektus, kurie į gaminio pasą gali įtraukti informaciją arba atnaujinti gaminio pase esančią informaciją, be kita ko, jei reikia, sukurti naują gaminio pasą, įskaitant gamintojus, notifikuotąsias įstaigas, kompetentingas nacionalines institucijas ir Komisiją arba bet kurią jų vardu veikiančią organizaciją, ir informacijos, kurią jie gali įtraukti arba atnaujinti, rūšis.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 50 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros.

18 straipsnis

Gaminio paso techninis projektas ir veikimas

1. Gaminio pasas turi būti visiškai sąveikus su kitais Sąjungos teisės aktais reikalaujamais gaminio pasais, atsižvelgiant į techninius, semantinius ir organizacinius ištisinio ryšio ir keitimosi duomenimis aspektus.
2. Visa į gaminio pasą įtraukta informacija turi būti grindžiama atviraisiais standartais, parengta sąveikiu formatu ir turi būti kompiuterio skaitoma, struktūrizuota ir tinkama paieškai.
3. Vartotojai arba kiti galutiniai naudotojai, ekonominės veiklos vykdytojai ir kiti atitinkami subjektai turi turėti galimybę naudotis gaminio pasu nemokamai.
4. Į gaminio pasą įtrauktus duomenis saugo už jo sukūrimą atsakingas ekonominės veiklos vykdytojas arba įgaliotas veikti jo vardu veiklos vykdytojas.
5. Jei gaminio pase nurodytus duomenis saugo ar kitaip tvarko veiklos vykdytojas, įgaliotas veikti žaislą rinkai pateikiančių ekonominės veiklos vykdytojų vardu, tam veiklos vykdytojui neleidžiama parduoti, pakartotinai naudoti ar tvarkyti visų ar dalies tokių duomenų viršijant tai, kas būtina atitinkamoms saugojimo ar tvarkymo paslaugoms teikti.
6. Ekonominės veiklos vykdytojai neseka, neanalizuoja ir nenaudoja jokios informacijos apie naudojimą kitais tikslais nei tie, kurie besąlygiškai būtini norint pateikti atitinkamą informaciją gaminio pase internetu.

19 straipsnis

Gaminių pasų registras

1. Prieš pateikdami žaislą rinkai, ekonominės veiklos vykdytojai į pagal Reglamento (ES) .../... [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo serijos numerį] 12 straipsnio 1 dalį sukurtą registrą (toliau – registras) įkelia to žaislo unikalų gaminio identifikatorių ir unikalų ekonominės veiklos vykdytojo identifikatorių.
2. Komisija, rinkos priežiūros institucijos ir muitinės gali susipažinti su 1 dalyje nurodytame registre saugoma informacija, kad galėtų vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą.

20 straipsnis

Su gaminio pasu susijęs muitinis tikrinimas

1. Į Sąjungos rinką patenkantiems žaislams taikomi šiame straipsnyje nustatyti patikrinimai ir kitos priemonės.
2. Deklarantai, apibrėžti Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 15 punkte, į bet kurio žaislo išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaraciją įtraukia unikalų gaminio identifikatorių.
3. Muitinė patikrina, ar deklaranto pagal šio straipsnio 2 dalį nurodytas unikalus gaminio identifikatorius atitinka unikalų gaminio identifikatorių, įtrauktą į registrą pagal 19 straipsnio 1 dalį.

4. Be šio straipsnio 3 dalyje nurodyto patikrinimo, muitinė patikrina deklarantų muitinei pateiktos informacijos atitiktį kitai registre saugomai informacijai, išdėstyta 46 straipsnio 3 dalyje nurodytame deleguotajame akte.
5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyti patikrinimai vykdomi elektroniniu būdu ir automatiškai, naudojant 19 straipsnio 1 dalyje nurodyto registro ir [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento (ES) .../... dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] 13 straipsnyje] nurodytos ES muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistemos tarpusavio jungtį.
6. Šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalys taikomos nuo tos dienos, kai pradeda veikti registro ir [Leidinių biuro prašoma įrašyti Reglamento (ES) .../... dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] 13 straipsnyje] nurodytos ES muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistemos tarpusavio jungtis.

Tuo tikslu Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia pranešimą, kuriame nurodoma tarpusavio jungties veikimo pradžios data.
7. Muitinė gali gauti ir naudoti gaminio pase įrašytą ir į registrą įtrauktą informaciją apie žaislus, kad galėtų vykdyti savo pareigas pagal Sąjungos teisės aktus, įskaitant rizikos valdymą pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 46 ir 47 straipsnius.
8. Šiame straipsnyje nustatyti patikrinimai atliekami ir kitos priemonės įgyvendinamos remiantis VII priede pateiktu prekių kodų sąrašu ir gaminių aprašymais.
9. Šiame straipsnyje nustatyti patikrinimai ir priemonės neturi įtakos kitų Sąjungos teisės aktų, kuriais reglamentuojamas gaminių išleidimas į laisvą apyvartą, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 46, 47 ir 134 straipsnius, taip pat Reglamento (ES) 2019/1020 VII skyriuje nurodytos kontrolės, taikymui.

V SKYRIUS

ATITIKTIES VERTINIMAS

21 straipsnis

Saugos vertinimas

1. Siekdami įrodyti, kad žaislas atitinka esminius saugos reikalavimus, prieš pateikdami žaislą rinkai gamintojai atlieka saugos vertinimą, įskaitant pavojų, kuriuos gali kelti žaislas, analizę ir galimo tokių pavojų poveikio vertinimą.
2. Saugos vertinimas visų pirma:
 - (a) apima visus cheminius, fizinius, mechaninius, elektrinius, degumo, higienos ir radioaktyvumo pavojus ir galimą tokių pavojų poveikį;
 - (b) kalbant apie cheminius pavojus, atsižvelgti į galimą atskirų cheminių medžiagų poveikį ir visus žinomus papildomus pavojus dėl bendro įvairių žaisle esančių cheminių medžiagų poveikio, atsižvelgiant į Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatytus įpareigojimus ir jame nustatytas sąlygas;
 - (c) atnaujinamas, kai gaunama papildomos svarbios informacijos.Saugos vertinimas įtraukiamas į 23 straipsnyje nurodytus techninius dokumentus.

22 straipsnis

Atitikties vertinimo procedūros

1. Gamintojai taiko 2 ir 3 dalyse nurodytas atitikties vertinimo procedūras.
2. Jei gamintojas taikė darniuosius standartus, kurių nuoroda paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, arba bendrąsias specifikacijas, apimančias visus susijusius žaislo saugos reikalavimus, gamintojas taiko IV priedo I dalyje nustatytą gamybos vidaus kontrolės procedūrą.
3. Toliau nurodytais atvejais gamintojas taiko IV priedo II dalyje nustatytą ES tipo tyrimo procedūrą kartu su to priedo III dalyje nustatyta atitikties tipui procedūra:
 - (a) kai nėra darniųjų standartų, kurių nuoroda paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, arba bendrųjų specifikacijų, apimančių visus susijusius žaislo saugos reikalavimus;
 - (b) kai a punkte nurodyti darnieji standartai arba bendrosios specifikacijos yra, tačiau gamintojas jų netaikė arba taikė tik iš dalies;
 - (c) kai a punkte nurodyti darnieji standartai arba bet kuris iš standartų paskelbti su apribojimu;
 - (d) kai gamintojas mano, kad dėl žaislo pobūdžio, projekto, konstrukcijos ar paskirties yra būtina pateikti žaislą trečiajai šaliai patikrinti.
4. EB tipo tyrimo sertifikatas, išduotas pagal IV priedo II dalies 6 punktą, peržiūrimas, jei reikia, bet kuriuo metu, visų pirma kai keičiamas žaislo gamybos procesas, naudojamos žaliavos arba sudedamosios dalys, ir visais atvejais – kas penkerius metus.

23 straipsnis

Techniniai dokumentai

1. Techniniuose dokumentuose pateikiami visi reikiami duomenys arba informacija apie gamintojo naudotas priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad žaislas atitiktų esminius saugos reikalavimus. Visų pirma turi būti V priede išvardyti dokumentai.
2. Techniniai dokumentai parengiami viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų.
3. Gamintojas, gavęs bet kurios valstybės narės rinkos priežiūros institucijos motyvuotą prašymą, pateikia atitinkamų techninių dokumentų dalių vertimą į tos valstybės narės kalbą.

Kai rinkos priežiūros institucija gamintojo paprašo pateikti techninių dokumentų arba jų dalių vertimą, ji vertimui pateikti gali nustatyti terminą – 30 dienų, jei nėra pagrįstų priežasčių nustatyti trumpesnę terminą dėl rimtos ar tiesioginės rizikos sveikatai ir saugai.
4. Jei gamintojas nesilaiko 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų, rinkos priežiūros institucija gali reikalauti, kad gamintojo sąskaita per nustatytą laikotarpį notifikuotoji įstaiga atliktų tyrimą, siekdama patikrinti atitiktį esminiams saugos reikalavimams.

VI SKYRIUS

ATITIKTIES VERTINIMO ĮSTAIGŲ NOTIFIKAVIMAS

24 straipsnis

Pranešimas

Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie įstaigas, įgaliotas atlikti trečiųjų šalių atitikties vertinimo užduotis remiantis šiuo reglamentu.

25 straipsnis

Notifikuojančiosios institucijos

1. Valstybės narės paskiria notifikuojančiąją instituciją, kuri atsako už procedūrų, skirtų atitikties vertinimo įstaigoms vertinti bei notifikuoti taikant šį reglamentą bei notifikuotųjų įstaigų stebėsenai atlikti, nustatymą ir taikymą, įskaitant 30 straipsnio laikymąsi.
2. Valstybės narės gali nuspręsti, kad 1 dalyje nurodytą vertinimą ir stebėseną turi vykdyti nacionalinė akreditacijos įstaiga, apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 765/2008, pagal to reglamento nuostatas.
3. Jei notifikuojančioji institucija paveda arba kitaip patiki atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus vertinimą, notifikavimą ar stebėseną įstaigai, kuri nėra Vyriausybės subjektas, ta įstaiga turi būti juridinis asmuo ir *mutatis mutandis* atitikti 26 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Be to, ta įstaiga turi būti sudariusi su jos veikla susijusius įsipareigojimus nustatančias sutartis.
4. Notifikuojančioji institucija prisiima visą atsakomybę už užduotis, kurias atlieka 3 dalyje nurodyta įstaiga.

26 straipsnis

Su notifikuojančiosiomis institucijomis susiję reikalavimai

1. Notifikuojančioji institucija turi būti įsteigta taip, kad nekiltų jos ir atitikties vertinimo įstaigų interesų konflikto.
2. Notifikuojančiosios institucijos organizacinė struktūra yra tokia ir ji veikia taip, kad jos veikla būtų objektyvi ir nešališka.
3. Notifikuojančiosios institucijos organizacinė struktūra turi būti tokia, kad kiekvieną sprendimą dėl atitikties vertinimo įstaigos notifikavimo priimtų kiti nei vertinimą atlikę kompetentingi asmenys.
4. Notifikuojančioji institucija nesiūlo arba nevykdo jokios veiklos, kurią vykdo atitikties vertinimo įstaigos, taip pat neteikia konsultavimo paslaugų komerciniu arba konkurenciniu pagrindu.
5. Notifikuojančioji institucija užtikrina savo gaunamos informacijos konfidencialumą.
6. Notifikuojančiojoje institucijoje turi būti pakankamai kompetentingų darbuotojų, galinčių tinkamai atlikti užduotis.

7. Notifikuojančioji institucija stebi notifikuotosioms įstaigoms pavaldžių įstaigų arba jų subrangovų atliekamų užduočių pobūdį ir kiekį pagal 30 straipsnį.

27 straipsnis

Su informavimu susijusios notifikuojančiųjų institucijų pareigos

Valstybės narės informuoja Komisiją apie savo taikomas atitikties vertinimo įstaigų įvertinimo ir notifikavimo ir notifikuojamųjų įstaigų stebėsenos procedūras, taip pat apie bet kokius tų procedūrų pakeitimus.

Komisija tą informaciją paskelbia viešai.

28 straipsnis

Notifikuotosioms įstaigoms keliami reikalavimai

1. Pagal šį reglamentą notifikuojama atitikties vertinimo įstaiga turi atitikti 2–11 dalyse nustatytus reikalavimus. Ji akredituojama pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008.
2. Atitikties vertinimo įstaigos turi būti įsteigtos pagal valstybės narės nacionalinę teisę ir turi turėti teisinį subjektiškumą.
3. Atitikties vertinimo įstaiga yra trečiosios šalies įstaiga, nepriklausoma nuo vertinamos organizacijos ar žaislo.

Įstaiga, priklausanti verslo asociacijai arba profesinei federacijai, atstovaujančiai įmonėms, susijusioms su jos vertinamų žaislų projektavimu, gamyba, tiekimu, surinkimu, naudojimu ar priežiūra, gali būti laikoma trečiosios šalies įstaiga pagal pirmą pastraipą, jeigu įrodoma, kad ji yra nešališka ir nėra jokio interesų konflikto.

4. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausio lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai negali būti vertinamų žaislų projektuotojai, gamintojai, tiekėjai, montuotojai, pirkėjai, savininkai, naudotojai ar priežiūrėtojai, arba tų šalių įgaliotieji atstovai. Tai netrukdo atitikties vertinimo įstaigai naudoti įvertintų žaislų, kurie yra būtini jos veiklai, ar tokius žaislus naudoti asmeniniais tikslais.

Atitikties vertinimo įstaiga, jos vyresnioji vadovybė ir už atitikties vertinimo užduočių atlikimą atsakingi darbuotojai tiesiogiai nedalyvauja projektuojant, gaminant, parduodant, montuojant ar naudojant tuos žaislus ar atliekant jų techninę priežiūrą, taip pat negali atstovauti tos veiklos vykdytojams. Jie neužsiima jokia veikla, kuri gali kliudyti jiems nepriklausomai priimti sprendimus ar sąžiningai vykdyti atitikties vertinimo veiklą, dėl kurios jiems suteiktas notifikuotosios įstaigos statusas. Tai visų pirma taikoma konsultavimo paslaugoms.

Atitikties vertinimo įstaigos užtikrina, kad jų pavaldžių įstaigų ar subrangovų veikla nedarytų poveikio jų atitikties vertinimo veiklos konfidencialumui, objektyvumui ar nešališkumui.

5. Atitikties vertinimo įstaigos ir jų darbuotojai atitikties vertinimo veiklą turi vykdyti laikydamiesi griežčiausių profesinio sąžiningumo reikalavimų, turi turėti reikiamą konkrečios srities techninę kompetenciją ir nepasiduoti jokiam spaudimui ir paskatoms, visų pirma finansiniams, kurie galėtų paveikti jų sprendimų priėmimą ar jų vykdomos atitikties vertinimo veiklos rezultatus, ypač jei spaudimą daro ir paskatas siūlo tos veiklos rezultatais suinteresuoti asmenys ar asmenų grupės.

6. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti pajėgi atlikti atitikties vertinimo užduotis, kurios jai yra pavestos pagal IV priedą ir kurioms atlikti ji buvo notifikuota, neatsižvelgiant į tai, ar tas užduotis atlieka pati atitikties vertinimo įstaiga, ar jos yra atliekamos tos įstaigos vardu ir atsakomybe.

Visais atvejais kiekvienai atitikties vertinimo procedūrai ir kiekvienai žaislų rūšiai ar kategorijai, kuriai atitikties vertinimo įstaiga yra notifikuota, atitikties vertinimo įstaiga turi būti įdiegusi arba turėti:

- (a) darbuotojų, turinčių techninių žinių ir pakankamos tinkamos patirties atitikties vertinimo užduotims atlikti;
- (b) procedūrų, pagal kurias atliekamas atitikties vertinimas, aprašus, taip užtikrinant skaidrumą ir galimybę šias procedūras pakartoti;
- (c) tinkamą politiką ir procedūras, kad būtų galima atskirti užduotis, kurias ji atlieka kaip notifikuotoji įstaiga, nuo kitos veiklos;
- (d) procedūrų, pagal kurias ji galėtų vykdyti savo veiklą atsižvelgdama į įmonės dydį, jos veiklos sektorių ir jos struktūrą, atitinkamo žaislo technologijos sudėtingumo mastą ir į tai, ar gamybos procesas masinis, ar serijinis.

Atitikties vertinimo įstaiga turi turėti priemonių, būtinų su atitikties vertinimo veikla susijusioms techninėms ir administracinėms užduotims tinkamai atlikti, ir galimybę naudotis visa reikiama įranga ar infrastruktūra.

7. Už atitikties vertinimo veiklos vykdymą atsakingi darbuotojai (toliau – vertinimą vykdančys darbuotojai) turi:

- (a) turėti tinkamą techninį ir profesinį parengimą, apimančią visą atitikties vertinimo veiklą, dėl kurios atitikties vertinimo įstaiga yra notifikuota;
- (b) pakankamai gerai išmanyti jų atliekamų vertinimų reikalavimus ir turėti tinkamus įgaliojimus tiems vertinimams atlikti;
- (c) turėti reikiamų žinių ir išmanyti šiame reglamente nustatytus reikalavimus, taikomus darniuosius standartus, nurodytus šio reglamento 13 straipsnyje, ir šio reglamento 14 straipsnyje nurodytas bendrąsias specifikacijas;
- (d) turėti gebėjimų rengti pažymėjimus, dokumentus ir ataskaitas, kuriais patvirtinamas vertinimo atlikimo faktas.

8. Užtikrinamas atitikties vertinimo įstaigų, jų aukščiausio lygio vadovų ir vertinimą atliekančių darbuotojų nešališkumas.

Atitikties vertinimo įstaigos aukščiausio lygio vadovų ir vertinimo darbuotojų atlyginimas neturi priklausyti nuo atliktų įvertinimų skaičiaus ar tų vertinimų rezultatų.

9. Atitikties vertinimo įstaigos turi turėti civilinės atsakomybės draudimą, išskyrus atvejus, kai atsakomybę pagal nacionalinę teisę prisiima valstybė narė arba pati valstybė narė tiesiogiai atsako už atitikties vertinimą.

10. Atitikties vertinimo įstaigos darbuotojai laikosi profesinio slaptumo reikalavimo, taikomo visai informacijai, kurią jie gauna atlikdami užduotis pagal IV priedą, išskyrus atvejus, susijusius su valstybės narės, kurioje vykdoma veikla, kompetentingomis institucijomis. Intelektinės nuosavybės teisės turi būti apsaugotos.

11. Atitikties vertinimo įstaigos dalyvauja atitinkamoje standartizacijos veikloje ir notifikuotosios įstaigos koordinavimo grupės, sudarytos pagal 40 straipsnį, veikloje

arba užtikrina, kad vertinimą atliekantys jų darbuotojai būtų apie šią veiklą informuoti, o tos grupės priimtus administracinius sprendimus ir parengtus dokumentus taiko kaip bendrąsias gaires.

29 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų atitikties prielaida

Jeigu atitikties vertinimo įstaiga įrodo, kad atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamuose darniuosiuose standartuose arba jų dalyse, kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, daroma prielaida, kad ji atitinka 28 straipsnyje nustatytus reikalavimus tiek, kiek taikytini darnieji standartai apima tuos reikalavimus.

30 straipsnis

Notifikuotosioms įstaigoms pavaldžios įstaigos ir subrangos sutarčių su notifikuotosiomis įstaigomis sudarymas

1. Jeigu notifikuotoji įstaiga užsako subrangos būdu atlikti konkrečias užduotis, susijusias su atitikties vertinimu, arba naudojasi jai pavaldžios įstaigos paslaugomis, ji užtikrina, kad subrangovas arba pavaldė įstaiga atitiktų 28 straipsnyje nustatytus reikalavimus, ir atitinkamai praneša notifikuojančiajai institucijai.
2. Notifikuotosios įstaigos prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar pavaldžių įstaigų atliekamas užduotis, neatsižvelgiant į tai, kur jie yra įsisteigę.
3. Notifikuotosios įstaigos yra pajėgios peržiūrėti visas subrangovų arba pavaldžių įstaigų atliktas užduotis.
4. Pavesti darbą subrangovui arba pavaldžiajai įstaigai galima tik gavus kliento sutikimą.
5. Notifikuotosios įstaigos saugo dokumentus, susijusius su subrangovo ar pavaldžiosios įstaigos kvalifikacijos įvertinimu ir jų pagal IV priedą atliktu darbu, kad notifikuojančioji institucija galėtų juos patikrinti.

31 straipsnis

Notifikavimo paraiška

1. Pagal šį reglamentą atitikties vertinimo įstaiga notifikavimo paraišką pateikia valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi, notifikuojančiajai institucijai.
2. Prie 1 dalyje nurodytos paraiškos yra pridedamas atitikties vertinimo veiklos ir žaislų, kuriuos vertinti ta įstaiga turi kompetenciją, aprašymas, taip pat nacionalinės akreditacijos įstaigos, kuri atitiko tarpusavio vertinimo reikalavimus, išduotas akreditacijos pažymėjimas, patvirtinantis, kad atitikties vertinimo įstaiga atitinka 28 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

32 straipsnis

Notifikavimo procedūra

1. Notifikuojančiosios institucijos gali notifikuoti tik tas atitikties vertinimo įstaigas, kurios atitinka 28 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. Notifikuojančiosios institucijos praneša apie atitikties vertinimo įstaigas Komisijai ir kitoms valstybėms narėms naudodamosi Komisijos parengta ir prižiūrima elektroninio notifikavimo priemone.
3. Notifikavimo pranešime pateikiama išsami informacija apie atitikties vertinimo veiklą ir atitinkamą akreditacijos pažymėjimą. Notifikavimo pranešime taip pat pateikiama informacija apie visas užduotis, kurias turi atlikti pavaldžios įmonės ir subrangovai.
4. Atitinkama įstaiga gali vykdyti notifikuotosios įstaigos veiklą tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius po notifikavimo dienos Komisija arba kitos valstybės narės nepareiškia prieštaravimų.
Tik tokia įstaiga pagal šį reglamentą laikoma notifikuotąja įstaiga.
5. Notifikuojančioji institucija Komisiją ir kitas valstybes nares informuoja apie visus vėlesnius notifikavimo pakeitimus.

33 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų identifikavimo numeriai ir sąrašai

1. Komisija kiekvienai notifikuotajai įstaigai suteikia identifikacinį numerį.
Ji suteikia tik vieną identifikavimo numerį net jei įstaiga yra notifikuota pagal kelis Sąjungos teisės aktus.
2. Komisija viešai paskelbia pagal šį reglamentą notifikuotų įstaigų sąrašą, kuriame taip pat nurodomi joms suteikti identifikaciniai numeriai ir veikla, kurią joms pavesta vykdyti kaip notifikuotosioms įstaigoms.
Komisija užtikrina, kad tas sąrašas būtų nuolat atnaujinamas.

34 straipsnis

Notifikavimo procedūrų pakeitimai

1. Jeigu notifikuojančioji institucija nustato arba yra informuojama, kad notifikuotoji įstaiga nebeatitinka 28 straipsnyje nustatytų reikalavimų arba kad ji neatlieka savo pareigų, notifikuojančioji institucija, atsižvelgdama į tų reikalavimų nesilaikymo ar pareigų nevykdymo atvejo sunkumą, atitinkamai apriboja, laikinai sustabdo arba panaikina notifikavimo statuso galiojimą. Apie tai ji nedelsdama informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.
2. Jeigu notifikavimo galiojimas atšaukiamas, apribojamas ar laikinai sustabdomas arba jei notifikuotoji įstaiga nutraukia savo veiklą, notifikuojančioji valstybė narė imasi atitinkamų priemonių, būtinų užtikrinti, kad tos įstaigos bylas tvarkytų kita notifikuotoji įstaiga arba kad su jomis galėtų susipažinti to pageidaujanti atsakingos notifikuojančiosios institucijos ir rinkos priežiūros institucijos.

35 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų kompetencijos užginčijimas

1. Komisija nagrinėja visus atvejus, kai jai kyla abejonių arba kai jai pranešama apie abejones dėl notifikuotosios įstaigos kompetencijos arba dėl to, ar notifikuotoji įstaiga toliau atitinka jai taikomus reikalavimus ir atlieka jai pavestas pareigas.

2. Komisijos prašymu notifikuojančioji institucija jai pateikia visą su notifikavimo pagrindu arba atitinkamos įstaigos kompetencijos užtikrinimu susijusią informaciją.
3. Komisija užtikrina, kad visa neskelbtina informacija, gauta jai atliekant tyrimą, būtų nagrinėjama konfidencialiai.
4. Jei Komisija nustato, kad notifikuotoji įstaiga neatitinka notifikavimo reikalavimų, ji įgyvendinimo aktu reikalauja, kad notifikuojančioji institucija imtųsi būtinų taisomųjų priemonių, įskaitant, jei būtina, notifikavimo panaikinimą.

36 straipsnis

Su veikla susijusios notifikuotųjų įstaigų pareigos

1. Notifikuotoji įstaiga atlieka atitikties vertinimus pagal IV priede numatytą atitikties vertinimo procedūrą.
2. Notifikuotosios įstaigos šiame reglamente nustatytą atitikties vertinimo veiklą vykdo proporcingai, vengdamos nereikalingos ekonominės veiklos vykdytojams tenkančios naštos. Jos atlieka savo veiklą pagal šį reglamentą tinkamai atsižvelgdamos į įmonės dydį, jos veiklos sektorių, jos struktūrą, atitinkamo žaislo technologijos sudėtingumo laipsnį ir į tai, ar gamybos procesas yra masinis, ar serijinis.
Vykdydamos savo veiklą notifikuotosios įstaigos palaiko tokį griežtumo ir apsaugos lygį, koks yra reikalingas, kad žaislas atitiktų šį reglamentą.
3. Jeigu notifikuotoji įstaiga nustato, kad žaislas neatitinka esminių saugos reikalavimų, atitinkamuose darniuosiuose standartuose nustatytų reikalavimų, kai tokie standartai yra taikomi, arba 14 straipsnyje nurodytose bendrosiose specifikacijose nustatytų reikalavimų, kai tokios specifikacijos yra taikomos, ji reikalauja, kad žaislo gamintojas imtųsi atitinkamų taisomųjų priemonių ir neišduotų ES tipo tyrimo sertifikato, kaip nurodyta IV priedo II dalies 6 punkte.
4. Jeigu atliekant atitikties stebėseną po ES tipo tyrimo sertifikato išdavimo dienos notifikuotoji įstaiga nustato, kad žaislas nebeatitinka reikalavimų, ji reikalauja, kad gamintojas imtųsi atitinkamų korekcinį priemonių ir prireikus laikinai sustabdo arba panaikina ES tipo tyrimo sertifikato galiojimą.
5. Jeigu taisomųjų priemonių nesiimama arba jos neturi reikiamo poveikio, notifikuotoji įstaiga prireikus apriboja, laikinai sustabdo ar panaikina ES tipo tyrimo sertifikatų galiojimą.
6. Jeigu rinkos priežiūros institucija notifikuotajai įstaigai praneša, kad žaislas, dėl kurio notifikuotoji įstaiga išdavė ES tipo tyrimo sertifikatą, neatitinka esminių saugos reikalavimų, ji panaikina su tuo žaislu susijusį ES tipo tyrimo sertifikatą.

37 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų sprendimų apskundimas

Notifikuotoji įstaiga užtikrina, kad būtų nustatyta skaidri ir prieinama jos priimtų sprendimų apskundimo procedūra.

38 straipsnis

Su informavimu susijusios notifikuotųjų įstaigų pareigos

1. Notifikuotoji įstaiga informuoja notifikuojančiąją instituciją apie:
 - (a) bet kokią atsisakymą išduoti ES tipo tyrimo sertifikatus, jų galiojimo apribojimą, laikiną sustabdymą ar panaikinimą;
 - (b) bet kokiais aplinkybėmis, turinčias įtakos jų notifikavimo aprėpčiai ir sąlygoms;
 - (c) kiekvieną prašymą suteikti informaciją, kurį jos gavo iš rinkos priežiūros institucijų dėl atitikties vertinimo veiklos;
 - (d) esant pageidavimui, atitikties vertinimo veiklą, vykdomą jų notifikavimo srityje, ir visą kitą vykdomą veiklą, pvz., tarpvalstybinę veiklą ir subrangos sutarčių sudarymą.
2. Notifikuotosios įstaigos kitoms pagal šį reglamentą notifikuotoms įstaigoms, kurios vykdo panašią atitikties vertinimo veiklą ir vertina tuos pačius žaislus, teikia atitinkamą informaciją apie klausimus, susijusius su neigiamais ir, esant pageidavimui, teigiamais atitikties vertinimo rezultatais.
3. Gavusios pagrįstą rinkos priežiūros institucijos prašymą, notifikuotosios įstaigos pateikia jai visą informaciją ir dokumentus, susijusius su bet kuriuo jų išduotu arba panaikintu ES tipo tyrimo sertifikatu arba su bet koku atsisakymu išduoti tokį sertifikatą, įskaitant bandymų ataskaitas ir 23 straipsnyje nurodytus techninius dokumentus.

39 straipsnis

Keitimasis patirtimi

Komisija pasirūpina, kad būtų organizuojamas už notifikavimo politiką atsakingų valstybių narių nacionalinių institucijų keitimasis patirtimi.

40 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų koordinavimas

Komisija užtikrina deramą pagal šį reglamentą notifikuotų įstaigų veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą bei tai, kad ši veikla būtų tinkamai vykdoma notifikuotųjų įstaigų grupėje ar grupėse, priklausančiose vienam sektoriui.

Notifikuotosios įstaigos tiesiogiai arba per paskirtus atstovus dalyvauja tos grupės ar grupių veikloje.

VII SKYRIUS RINKOS PRIEŽIŪRA

41 straipsnis

Nacionaliniu lygmeniu riziką keliančių žaislų atveju taikoma procedūra

1. Kai vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos turi pakankamų priežasčių manyti, kad žaislas, kuriam taikomas šis reglamentas, kelia pavojų žmonių sveikatai

ar saugai, jos atlieka su atitinkamu žaislu susijusį vertinimą, apimančią visus šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai prireikus tuo tikslu bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis.

Jeigu atliekant šį vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad žaislas neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas per rinkos priežiūros institucijos nustatytą pagrįstą laikotarpį ir atsižvelgiant į rizikos pobūdį imtųsi tinkamų taisomųjų veiksmų pagal Reglamento (ES) 2019/1020 16 straipsnio 3 dalį.

Rinkos priežiūros institucijos apie tai atitinkamai informuoja atitinkamą notifikuojamą įstaigą.

2. Jeigu rinkos priežiūros institucijos mano, kad neatitiktis neapsiriboja jų nacionaline teritorija, jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie vertinimo rezultatus ir apie veiksmus, kurių imtis jos pareikalavo atitinkamą ekonominės veiklos vykdytoją.
3. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad dėl visų atitinkamų žaislų, kuriuos tas ekonominės veiklos vykdytojas tiekė rinkai visoje Sąjungoje, būtų imamasi tinkamų taisomųjų veiksmų.
4. Jei per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima reikiamo taisomojo veiksmo, rinkos priežiūros institucijos imasi tinkamų laikinųjų priemonių, kad būtų uždraustas arba apribotas žaislo tiekimas jų nacionalinei rinkai, kad žaislas būtų pašalintas iš tos rinkos arba susigražintas.

Rinkos priežiūros institucijos apie tas priemones nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

5. 4 dalies antroje pastraipoje nurodyta informacija apima visus turimus duomenis, visų pirma duomenis, kurių reikia reikalavimų neatitinkančiam žaislui, įskaitant unikalų gaminio identifikatorių, to žaislo kilmę, pareikštos neatitikties ir keliamos rizikos pobūdžiui, nacionaliniu lygmeniu taikomų priemonių pobūdžiui ir trukmei bei atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo pateiktiems argumentams nustatyti. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitiktis susijusi su viena iš šių priežasčių:
 - (a) žaislo neatitiktimi esminiams saugos reikalavimams;
 - (b) 13 straipsnyje nurodytų darnųjų standartų trūkumais;
 - (c) 14 straipsnyje nurodytų bendrųjų specifikacijų trūkumais.
6. Valstybių narių, išskyrus pagal šį straipsnį procedūrą inicijavusią valstybę narę, rinkos priežiūros institucijos nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie visas priimtas priemones ir pateikia visą jų turimą papildomą informaciją, susijusią su atitinkamo žaislo neatitiktimi, ir informuoja apie savo prieštaravimus, jeigu jos nepitaria nacionalinei priemonei, apie kurią buvo pranešta.
7. Jei per tris mėnesius nuo 4 dalies antroje pastraipoje nurodytos informacijos gavimo dienos jokia valstybės narės rinkos priežiūros institucija ar Komisija nepareiškia prieštaravimo dėl laikinosios priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, ta priemonė laikoma pagrįsta.
8. Kitų valstybių narių rinkos priežiūros institucijos užtikrina, kad atitinkamo žaislo atžvilgiu būtų nedelsiant imtasi tinkamų ribojamųjų priemonių, pavyzdžiui, žaislas

būtų pašalintas iš jų rinkos, ir apie tas priemones informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

9. Šio straipsnio 2, 4, 6 ir 8 dalyse nurodyta informacija perduodama per Reglamento (ES) 2019/1020 34 straipsnyje nurodytą informacinę ir komunikacijos sistemą. Tas pranešimas nedaro poveikio rinkos priežiūros institucijų pareigai pranešti apie priemones, kurių imtasi dėl didelę riziką keliančių gaminių pagal Reglamento (ES) 2019/1020 20 straipsnį.

42 straipsnis

Sąjungos apsaugos procedūra

1. Jei, užbaigus 41 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą, pateikiami prieštaravimai dėl priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, arba jei Komisija turi priežasčių manyti, kad nacionalinė priemonė galėtų prieštarauti Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir su atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina tą nacionalinę priemonę.

Remdamasi to vertinimo rezultatais Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustato, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta, ar ne.

Komisija savo sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama apie jį praneša joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui arba vykdytojams.

2. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantis žaislas būtų pašalintas iš jų rinkų arba susigrąžintas ir atitinkamai informuoja Komisiją.

Jeigu nacionalinė priemonė laikoma nepagrįsta, atitinkama valstybė narė panaikina tą priemonę.

3. Kai nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta ir žaislo neatitiktis siejama su šio reglamento 13 straipsnyje nurodytų darnųjų standartų trūkumais arba šio reglamento 14 straipsnyje nurodytų bendrųjų specifikacijų trūkumais, Komisija prireikus taiko Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 11 straipsnyje numatytą procedūrą arba iš dalies keičia bendrąją specifikaciją.

43 straipsnis

Oficiali neatitiktis

1. Nedarant poveikio 41 straipsniui, jeigu rinkos priežiūros institucija nustato vieną iš toliau nurodytų su žaislu susijusių faktų, ji reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas pašalintų atitinkamą neatitiktį:

- (a) gaminys CE ženklu paženklintas pažeidžiant 15 arba 16 straipsnį;
- (b) gaminys nepaženklintas CE ženklu;
- (c) gaminio pasas nebuvo parengtas pagal 17 straipsnį;
- (d) nepritvirtintas duomenų saitas, per kurį galima susipažinti su gaminio pase esančia informacija, pagal 17 straipsnio 5 dalį;
- (e) nėra 23 straipsnyje nurodytų techninių dokumentų arba jie yra neišsamūs.

2. Jei 1 dalyje nurodyta neatitiktis nepašalinama, rinkos priežiūros institucija imasi tinkamų priemonių apriboti ar uždrausti žaislo tiekimą rinkai arba užtikrina, kad žaislas būtų susigrąžintas ar pašalinta iš rinkos.

44 straipsnis

Nacionalinės priemonės, taikomos žaislams, kurie atitinka specialius saugos reikalavimus, tačiau kelia riziką

1. Jeigu rinkos priežiūros institucija, atlikusi vertinimą pagal 41 straipsnio 1 dalį, nustato, kad nors rinkai tiekiamas žaislas atitinka specialius saugos reikalavimus, jis kelia riziką žmonių sveikatai ir saugai, ji reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas per rinkos priežiūros institucijos nustatytą pagrįstą laikotarpį, atsižvelgdamas į rizikos pobūdį, imtųsi visų tinkamų priemonių užtikrinti, kad rinkai tiekiamas žaislas nebekeltų rizikos, pašalintų žaislą iš rinkos arba jį susigrąžintų.
2. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad būtų imamasi taisomųjų veiksmų dėl visų atitinkamų žaislų, kuriuos tas ekonominės veiklos vykdytojas tiekė rinkai visoje Sąjungoje.
3. Valstybės narės rinkos priežiūros institucija Komisiją ir kitas valstybes nares nedelsdama informuoja apie savo išvadas ir bet kuriuos vėlesnius veiksmus, kurių ėmėsi ekonominės veiklos vykdytojas. Ta informacija apima visus turimus duomenis, visų pirma duomenis, reikalingus atitinkamam žaislui, įskaitant unikalų gaminio identifikatorių, žaislo kilmę ir jo tiekimo grandinę, susijusios rizikos pobūdį bei nacionalinių priemonių, kurių imtasi, pobūdį ir trukmę, nustatyti.
4. Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir su atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina nacionaliniu lygmeniu taikomas priemones. Remdamasi to vertinimo rezultatais Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta, ar ne, ir prireikus pasiūlo tinkamų priemonių.

Komisija sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama apie jį praneša joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ar vykdytojams.
5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija perduodama per Reglamento (ES) 2019/1020 34 straipsnyje nurodytą informacinę ir komunikacijos sistemą. Tas pranešimas nedaro poveikio rinkos priežiūros institucijų pareigai pranešti apie priemones, kurių imtasi dėl didelę riziką keliančių gaminių pagal Reglamento (ES) 2019/1020 20 straipsnį.

45 straipsnis

Komisijos veiksmai dėl riziką keliančių žaislų

1. Jei Komisija sužino apie rinkai tiekiamą žaislą arba konkrečios kategorijos žaislus, kurie kelia riziką žmonių sveikatai ir saugai, tačiau vis dėlto atitinka specialius saugos reikalavimus, arba kelia abejonių dėl jų atitikties, jai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos priemonės, užtikrinančios, kad rinkai tiekiamas žaislas arba tam tikros kategorijos žaislai nebekeltų rizikos, pašalintų juos iš rinkos arba juos susigrąžintų, jei įvykdytos visos šios sąlygos:
 - (a) po išankstinių konsultacijų su rinkos priežiūros institucijomis paaiškėja, kad jų taikomi rizikos valdymo metodai įvairiose rinkos priežiūros institucijose skiriasi;

- (b) atsižvelgiant į rizikos pobūdį, jos valdymui negali būti taikomos kitos šiame reglamente nustatytos procedūros.
2. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 50 straipsnio 3 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių reikia skubėti ir kurios susijusios su žmonių sveikata ir sauga, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti nedelsiant taikomą įgyvendinimo aktą pagal 50 straipsnio 4 dalyje nurodytą procedūrą.

VIII SKYRIUS

DELEGUOTIEJI ĮGALIOJIMAI IR KOMITETO PROCEDŪRA

46 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

1. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas VI priedas, kiek tai susiję su gaminio pase teiktina informacija, siekiant jį pritaikyti prie technikos ir mokslo pažangos ir rinkos priežiūros institucijų bei naudotojų ir jų priežiūrėtojų skaitmeninės parengties lygio.
2. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama 19 straipsnio 1 dalis, nustatant, kad registre turi būti saugoma papildoma informacija kartu su VI priede nurodyta informacija arba informacija apie žaislo neatitiktį, kai imamasi priemonių pagal 41 straipsnio 2 arba 4 dalį ir 44 straipsnio 1 dalį.

Priimdama deleguotuosius aktus pagal pirmą pastraipą, Komisija atsižvelgia į šiuos kriterijus:

 - (a) suderinamumą su kitais atitinkamais Sąjungos teisės aktais, kai tinkama;
 - (b) poreikį užtikrinti galimybę patikrinti gaminio paso autentiškumą;
 - (c) informacijos aktualumą siekiant pagerinti žaislų rinkos priežiūros patikrinimų ir muitinio tikrinimo veiksmingumą ir efektyvumą;
 - (d) poreikį išvengti neproporcingos administracinės naštos ekonominės veiklos vykdytojams.
3. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kurią registre saugomą informaciją, be 20 straipsnio 3 dalyje nurodytos informacijos, turi kontroliuoti muitinė.
4. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šio reglamento VII priedas, siekiant priderinti prekių kodų ir gaminių aprašymų sąrašą, kad jis būtų naudojamas 20 straipsnio 8 dalies tikslais. Tie priderinimai grindžiami Reglamento (EEB) Nr. 2658/87 I priede išdėstytu sąrašu.
5. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas III priedas, siekiant jį priderinti prie technikos ir mokslo pažangos.
6. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama II priedo priedėlio C dalis, siekiant leisti tam tikrą pagal II priedo III dalies 4 punktą draudžiamą konkrečios cheminės medžiagos ar mišinio naudojimą žaisluose arba apriboti tam tikrą leistiną naudojimą.

7. Pagal II priedo III dalies 4 punktą draudžiamas cheminės medžiagos ar mišinio naudojimas žaisluose gali būti leidžiamas tik tuo atveju, jei įvykdytos visos šios sąlygos:
- (a) Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA) nustatė, kad naudoti tokią medžiagą yra saugu, visų pirma atsižvelgiant į poveikį, įskaitant bendrą poveikį iš kitų šaltinių, ir ypač atsižvelgiant į vaikų pažeidžiamumą;
 - (b) alternatyvų analize patvirtinama, kad neturima tinkamų pakaitinių cheminių medžiagų ar mišinių, kaip nustatė ECHA;
 - (c) medžiagos ar mišinio nedraudžiama naudoti vartojimo prekėse pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (REACH).
8. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamos II priedo priedėlio A ir B dalys, siekiant jas priderinti prie technikos ir mokslo pažangos:
- (a) nustatant cheminių medžiagų ar mišinių buvimo žaisluose sąlygas ir visų pirma žaisluose naudojamų konkrečių cheminių medžiagų ar mišinių ribines vertes, įskaitant II priedo III dalies 4 punkte nurodytų draudžiamų medžiagų ar mišinių likučių ribines vertes;
 - (b) pakeičiant žaisluose esančių cheminių medžiagų ir mišinių sąlygas arba ribines vertes.
9. Taikydama 6 ir 7 dalis, Komisija sistemingai ir reguliariai vertina žaisluose esančias pavojingas chemines medžiagas ar mišinius. Atlikdama tuos vertinimus Komisija atsižvelgia į rinkos priežiūros institucijų ataskaitas ir valstybių narių bei suinteresuotųjų šalių pateikus mokslinius įrodymus.

47 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.
2. 46 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 46 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis neturi poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Priėmusi deleguotąjį aktą, Komisija apie jį tuo pat metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 46 straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šiuos aktus dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai,

kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dar dviem mėnesiams.

48 straipsnis

Prašymai atlikti vertinimą 46 straipsnio 6 dalies tikslais

1. Prašymai įvertinti pagal II priedo III dalies 4 punktą draudžiamą cheminę medžiagą ar mišinį 46 straipsnio 6 dalies tikslais teikiami ECHA naudojant šio straipsnio 3 dalyje nurodytą formatą ir pateikimo priemones.
2. Bet kuris asmuo, teikiantis prašymą atlikti vertinimą pagal 1 dalį, gali prašyti, kad tam tikra informacija nebūtų skelbiama viešai. Kartu su prašymu užtikrinti konfidencialumą pateikiamas pagrindimas, kodėl informacijos atskleidimas galėtų pakenkti prašymą atlikti vertinimą pateikusio asmens arba bet kurios kitos suinteresuotosios šalies komerciniams interesams.
3. ECHA parengia ir viešai paskelbia 1 dalyje nurodytų prašymų atlikti vertinimą teikimo formatą ir priemones, taip pat technines ir mokslines rekomendacijas, kaip pateikti tokius prašymus.

49 straipsnis

ECHA nuomonės

1. 46 straipsnio 6 dalies tikslais ECHA teikia Komisijai nuomones dėl cheminių medžiagų ar mišinių, draudžiamų pagal II priedo III dalies 4 punktą, naudojimo žaisluose, kai jai pateikiamas prašymas atlikti vertinimą pagal 48 straipsnio 1 dalį. Savo nuomonėse ECHA įvertina, ar konkretus naudojimo būdas atitinka 46 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a ir b punktuose nustatytus kriterijus.
2. ECHA gali paprašyti, kad prašymą atlikti vertinimą pateikęs asmuo arba bet kuri trečioji šalis per nustatytą laikotarpį pateiktų papildomos informacijos. ECHA atsižvelgia į bet kokią trečiųjų šalių pateiktą informaciją.
3. 1 dalyje nurodytos nuomonės siunčiamos Komisijai per 12 mėnesių nuo prašymo atlikti vertinimą gavimo dienos.
4. Tas laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jei ECHA reikia prašyti informacijos iš trečiosios šalies arba jei ECHA pagal 48 straipsnio 1 dalį pateikiama daug prašymų atlikti vertinimą.
5. ECHA bent kas penkerius metus nuo deleguotojo akto, priimto pagal 46 straipsnio 6 dalį, įsigaliojimo dienos iš naujo įvertina savo nuomones dėl II priedo priedėlio C dalyje išvardytų cheminių medžiagų ar mišinių naudojimo žaisluose.
6. Komisija prašo ECHA pateikti nuomonę dėl II priedo priedėlio C dalyje išvardytų cheminių medžiagų ar mišinių naudojimo žaisluose, kai tik Komisija sužino naujos mokslinės informacijos, kuri gali turėti įtakos tam tikros cheminės medžiagos ar mišinio naudojimui žaisluose.
7. Taikant 46 straipsnio 7 dalį Komisija gali prašyti ECHA pateikti nuomonę dėl konkrečios žaisluose esančios cheminės medžiagos ar mišinio saugos, kurioje atsižvelgiama į bendrą cheminės medžiagos ar mišinio poveikį iš kitų šaltinių ir vaikų pažeidžiamumą.

8. Rengdama nuomonę pagal šio straipsnio nuostatas, ECHA viešai skelbia informaciją apie vertinimo pradžią, nuomonės priėmimą ir visus tarpinius vertinimo procedūros etapus. Visų pirma ECHA viešai paskelbia nuomonių projektus ir suteikia galimybę bet kuriai suinteresuotajai šaliai per ne trumpesnę kaip keturių savaičių laikotarpį pateikti pastabas dėl tų nuomonių.

50 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Žaislų saugos komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

IX SKYRIUS

KONFIDENCIALUMAS IR SANKCIJOS

51 straipsnis

Konfidencialumas

1. Kompetentingos nacionalinės institucijos, notifikuotosios įstaigos ir Komisija laikosi konfidencialumo dėl šios informacijos ir duomenų, gautų vykdant savo užduotis pagal šį reglamentą:
 - a) asmens duomenų;
 - b) fizinių arba juridinių asmenų komerciniu požiūriu konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, nebent informaciją reikėtų atskleisti dėl viešojo intereso.
2. Nedarant poveikio 1 daliai, informacija, kuria konfidencialiai keičiamasi tarp kompetentingų nacionalinių institucijų bei tarp kompetentingų nacionalinių institucijų ir Komisijos, neatskleidžiama prieš tai neatsižvelgus į informaciją pateikusios kompetentingos nacionalinės institucijos nuomonę.
3. 1 ir 2 dalimis nedaromas poveikis Komisijos, valstybių narių ir notifikuotųjų įstaigų teisėms ir pareigoms keisti informaciją bei platinti įspėjimus arba atitinkamų asmenų pareigoms teikti informaciją pagal baudžiamąją teisę.
4. Valstybės narės ir Komisija gali keisti konfidencialia informacija su trečiųjų valstybių, su kuriomis jos yra sudariusios dvišalius arba daugiašalius konfidencialumo susitarimus, reguliavimo institucijomis.

52 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės iki ... [Leidinių biuro prašoma

įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 30 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną] informuoja Komisiją apie tas taisykles ir nedelsdamos praneša apie bet kuriuos vėlesnius joms poveikį darančius pakeitimus.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

53 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 2009/48/EB panaikinama nuo ...[Leidinių biuro prašoma įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 30 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną].

Nuorodos į panaikintą Direktyvą 2009/48/EB laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal VIII priede pateiktą atitikties lentelę.

54 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Žaislų, kurie buvo pateikti rinkai pagal Direktyvą 2009/48/EB iki ... [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 30 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną], gali ir toliau būti tiekiami rinkai iki ... [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 42 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną].
2. Šio reglamento VII skyrius *mutatis mutandis* vietoj Direktyvos 2009/48/EB 42, 43 ir 45 straipsnių taikomas žaislams, kurie buvo pateikti rinkai laikantis tos direktyvos iki... [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 30 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną], įskaitant žaislus, dėl kurių procedūra pagal Direktyvos 2009/48/EB 42 arba 43 straipsnį jau pradėta prieš ... [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 30 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną].
3. Pagal Direktyvos 2009/48/EB 20 straipsnį išduoti EB tipo tyrimo sertifikatai galioja iki... [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 42 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną], jeigu jų galiojimas nėra pasibaigęs iki tos dienos.

55 straipsnis

Vertinimas ir peržiūra

1. Iki ... [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 60 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną] ir vėliau kas 5 metus Komisija atlieka šio reglamento vertinimą. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą.
2. Jei Komisija mano, kad tai tikslinga, kartu su ataskaita pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamos atitinkamos šio reglamento nuostatos.

56 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ... [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą: pirmą mėnesio, einančio po 30 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, dieną].

Tačiau 17 straipsnio 10 dalis, 24–40 straipsniai ir 46–52 straipsniai taikomi nuo ... [Leidinių biuro prašoma įrašyti šio reglamento įsigaliojimo datą].

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė